

Sverigedemokraterna i kommunerna 2006

– En empirisk studie av de kommunala förhållanden som
gynnar partiet

Abstract

The Sweden Democrats achieved great progress in the latest election in the Swedish municipals. The party is now closer than ever concerning reaching the Swedish parliament. This thesis examines the Sweden Democrats in the Swedish municipals with the aim to find out which municipal factors that led to their progress. By looking at the percentage share of unemployment, the percentage share of foreigners, the percentage share of education, average income, traditional political colour, average age, criminality, early representation of a party hostile to foreigners, the municipal type and the sickliness in the municipals I find out which factors explain the progress of the Sweden Democrats. The thesis is an empirical quantitative study build on statistics by the help of regression analysis and diagrams. On the whole when looking at and summarizing all of the 145 municipals with Sweden Democrat representation I find significant effects when it comes to criminality, education level, average age, the percentage share of foreigners, average income and sickliness. The result of the study generally says that the Sweden Democrats benefit with municipal factors such as: higher criminality, lower average income, lower education, higher sickliness, lower average age and lower percentage share of foreigners.

Nyckelord: Sverigedemokraterna, högerextrema partier, populism, nationalism, kommunala förhållanden

Antal tecken: 69 945 (inkl blanksteg)

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Frågeställning	2
1.1.1	Avgränsningar	2
2	Teoretiskt ramverk	3
2.1.1	Kommunala förhållanden	3
2.1.2	Arbetslöshet, Invandring & Ohälsa	4
2.1.3	Sammanfattning av det teoretiska ramverket	5
3	Metod.....	6
3.1.1	Beroendevariabeln	7
3.1.2	Oberoendevariablerna.....	7
3.1.3	Materialet.....	9
4	Analys.....	10
4.1	Regressionsanalysen.....	11
4.1.1	Skåne & Blekingekommunerna.....	11
4.1.2	Norrlandskommunerna	12
4.1.3	Sveriges övriga kommuner.....	12
4.2	Utbildningsnivå	14
4.2.1	Skåne & Blekingekommunerna.....	14
4.2.2	Norrlandskommunerna	14
4.2.3	Sveriges övriga kommuner.....	15
4.3	Medelinkomst	16
4.3.1	Skåne & Blekingekommunerna.....	16
4.3.2	Norrlandskommunerna	16
4.3.3	Sveriges övriga kommuner.....	16
4.4	Kommuntyp	18
4.4.1	Skåne & Blekingekommunerna.....	18
4.4.2	Norrlandskommunerna	18
4.4.3	Sveriges övriga kommuner.....	18
4.5	Kriminalitet.....	19
4.5.1	Skåne & Blekingekommunerna.....	19
4.5.2	Norrlandskommunerna	20
4.5.3	Sveriges övriga kommuner.....	21
4.6	Arbetslöshet.....	22
4.7	Ny Demokrati	23

4.8	Ohälsa	24
4.8.1	Skåne & Blekingekommunerna.....	24
4.8.2	Norrlandskommunerna	24
4.8.3	Sveriges övriga kommuner.....	25
4.9	Utrikes födda	26
4.9.1	Skåne & Blekingekommunerna.....	26
4.9.2	Norrlandskommunerna	26
4.9.3	Sveriges övriga kommuner.....	27
4.10	Ålder	28
4.10.1	Skåne & Blekingekommunerna.....	28
4.10.2	Norrlandskommunerna	28
4.10.3	Sveriges övriga kommuner.....	28
4.11	Traditionell politisk färg.....	30
4.11.1	Skåne & Blekingekommunerna.....	30
4.11.2	Norrlandskommunerna	31
4.11.3	Sveriges övriga kommuner.....	31
5	Resultat	32
5.1	Regressionsanalysens resultat.....	32
5.2	Utbildningsnivå	32
5.3	Medelinkomst	33
5.4	Kommuntyp	33
5.5	Kriminalitet.....	33
5.6	Arbetslöshet.....	34
5.7	Ny Demokrati	35
5.8	Ohälsa	35
5.9	Utrikes födda	35
5.10	Ålder	36
5.11	Traditionell politisk färg.....	37
5.12	Avslutning	37
6	Referenser	38
7	Appendix	40

1 Inledning

Sverigedemokraterna har sedan en lång tid tillbaka försökt att frambringa en respektabel bild av sig själva för att kunna bli ett potentiellt alternativ för de svenska väljarna (Larsson & Ekman 2001:7). I själva verket kan dock partiet klassificeras som ett högerextremt främlingsfientligt parti tack vare sina rötter i högerextrema och nazistiska rörelser (Åsbrink 2006:3).

Sverigedemokraterna har beskrivits som ”Sveriges viktigaste politiska parti utanför riksdagen” redan före de valframgångar som följde vid valet 2002, då partiet fick drygt 50 mandat i fullmäktige och omkring 1,4 procent i riksdagsvalet (Larsson & Ekman i Erlingsson m. fl. 2005:171). I valet 2002 kandiderade Sverigedemokraterna i 79 kommuner var de fick mandat i 29 av dessa kommuner (Ekström von Essen 2006:155).

I valet 2006 vann partiet ännu större framgångar och partiet är idag representerat i varannan svensk kommun (Åsbrink 2006:3). Med sina 2,93 procent av rösterna i riksdagsvalet är partiet inte alltför långt ifrån ett eventuellt framtida inträde i riksdagen.

Den här uppsatsen har för avsikt att undersöka Sverigedemokraterna i de svenska kommunerna. Uppsatsen tar sin utgångspunkt i Sverigedemokraternas valresultat på kommunnivå 2006 och har för avsikt att identifiera olika mönster och samband mellan valresultatet och de kommunala förhållandena i kommunerna. Utifrån tidigare forskning och teorier i ämnet kommer en analys byggd på statistisk data försöka förklara de kommunala förhållanden som förklarar Sverigedemokraternas framgång.

1.1 Frågeställning

I det här avsnittet presenteras den frågeställning som ligger till grund för uppsatsen. Avsikten med den här uppsatsen är att undersöka vilka av redan förutbestämda kommunala förhållanden som ger Sverigedemokraterna framgång. Frågeställningen som jag ämnar besvara är:

Vilka kommunala förhållanden gynnar Sverigedemokraterna?

Frågeställningen är vid och stipulerar på att undersöka samtliga kommunförhållanden som verkar i Sverigedemokraternas riktning. Tid och rum gör det dock omöjligt att inom ramen för den här D-uppsatsen undersöka samtliga kommunförhållanden som man kan misstänka verkar i Sverigedemokratisk riktning. Därför besvaras frågeställningen utifrån tio förutbestämda kommunala förhållanden. Frågeställningen syfte är alltså att besvara vilka av de tio valda och förutbestämda förhållandena som verkar i partiets riktning.

1.1.1 Avgränsningar

Jag avgränsar den här uppsatsen till att undersöka de kommunala förhållanden som gynnar Sverigedemokraterna och ger de förhållanden som verkar negativt på Sverigedemokraternas framgångar mindre utrymme. För partiet både gynnsamma och mindre gynnsamma förhållanden kommer självklart att uppmärksammas. Dock ges de gynnsamma förhållandena mer utrymme. I resultatet kommer till stora delar de gynnsamma förhållandena att lyftas fram.

I uppsatsen kommer ett antal förhållanden som råder i kommunerna att analyseras. Dessa är utbildningsnivå, medelinkomst, kommuntyp, kriminalitet, arbetslöshet, ny demokrati, ohälsa, utrikes födda, ålder samt traditionell politisk färg. Av de valda kommunförhållandena avslöjar analysen vilka av förhållandena som har ett samband med Sverigedemokraternas andel mandat i kommunen. Det resultat jag kommer fram till säger ingenting om andra möjliga variabler vilka kan verka i gynnsam riktning för partiet. Mina resultat behöver alltså inte vara de enda potentiella kommunförhållandena som gynnar partiet.

I uppsatsen har jag medvetet valt att inte studera lokala valfrågor vilka kan ha lockat väljare och därmed främjat partiets valframgång. Med detta menar jag att det kan ha funnits lokala vallöften ifrån Sverigedemokraterna såsom t.ex. löften om att rusta upp en gammal park med mera vilket kan ha lockat väljare till partiet.

2 Teoretiskt ramverk

I det här avsnittet kommer relevanta teorier för uppsatsen att presenteras. För att kunna studera de kommunala förhållanden som gynnar Sverigedemokraterna är det nödvändigt att ha en god teoretisk ram. I det här fallet rör det sig om tidigare forskare som presenterat resultat kring de variabler som undersöks i uppsatsen. Teorierna sträcker sig från studier som fokuserar mer direkt på kommuner och kommunfaktorer som gynnar Sverigedemokraterna till mer allmänna teorier bland annat rörande arbetslöshet, invandring och ohälsa.

2.1.1 Kommunala förhållanden

Ekström von Essen kom i sin studie av Sverigedemokraterna 2002-2006 fram till att de kommuner som hade Sverigedemokratisk representation 2002 i grova drag kan delas in i följande fyra kategorier:

- Kommuner med låg utbildningsnivå och som domineras av tillverkningsindustri samt kommuner vilka har fått känna av stora omvälvningsproblem under det senaste decenniet såsom friställningar, arbetslöshet och andra problem som dessa faktorer medför. I denna kategori förekommer kommuner med både hög och låg grad av invandring t.ex. Eslöv, Nynäshamn och Ronneby.
- Den andra kategorin kännetecknas av urbana kommuner med stor andel invandrare och hög segregation t.ex. Landskrona, Malmö, Helsingborg och Trollhättan.
- Den tredje kategorin kännetecknas av agrara kommuner med låg utbildningsnivå, låg inkomstnivå samt en åldrande befolkning. Dessa kommuner har oftast en mycket låg grad av invandring t.ex. Askersund och Sunne.
- Den fjärde kategorin av kommuner där Sverigedemokraterna fick representation kännetecknas av små ekonomiskt välmående kommuner där villor är dominerande. Kommunerna kännetecknas av många inflyttade välutbildade och välbeställda pendlare samt minimal invandring. Särskilt utmärkande för den här typen av kommuner är att de gränsar till urbana och starkt segregerade kommuner t.ex. Lomma och Kävlinge (Ekström von Essen 2006:155).

Dessutom framkom det att 20 av 29 kommuner i hennes studie är traditionella socialdemokratiska kommuner. Hon återfann också koalitioner mellan S och M samt kommuner som leds av Moderaterna samt Centerpartiet (Ekström von Essen 2006:155).

Hon menar att det starkaste stödet för partiet återfinns i Skåne och Blekinge och att man kan finna ett ökat stöd i kommuner som gränsar till invandrartäta och segregerade kommuner.

I en studie där väljarstödet för extremhögern i Väst-Sverige undersöktes framkom det att Sverigedemokraterna hade starkast väljarstöd i områden präglade av låg inkomst, låg utbildning, boende i hyreslägenhet samt ett traditionellt röstande på socialdemokraterna. Tvärtemot så var stödet lägst i de kommuner som präglas av hög utbildning, höga inkomster, villaboende samt ett traditionellt högt stöd och röstande på det borgerliga blocket (Ekström von Essen 2006:157).

I en fallstudie på Mölndals kommun kommer Blomquist m.fl. fram till vilka faktorer som gynnat högerextrema partier i kommunen. De områden med högst stöd för extremhögern karaktäriserades av lägre utbildningsnivå, lägre inkomst än genomsnittet samt lägre kapitaläggande. Den traditionella politiska färgen var röd. Denna bild råder med ett undantag. Områden med lägst stöd för extremhögern kännetecknades av villaområden i norra delen av kommunen med hög utbildningsnivå samt högre inkomst och kapitaläggande än genomsnittet. Dessa områden karaktäriseras av en traditionell politisk färg som var blå.

Det intressanta som författarna kommer fram till är att andelen utländska medborgare inte alltid är intressant. Området med högst stöd för extremhögern dvs. Hällesåker har lägst andel invånare med invandrarbakgrund. Dock har flera av de andra lägenhetsområdena där extremhögern har ett starkt stöd en ganska hög andel invandrare (Blomquist et al 2004:102, 103).

2.1.2 Arbetslöshet, Invandring & Ohälsa

Rydgren studerar högerextrema partier i Europa. Han fokuserar bland annat på ekonomiska faktorer vilka sägs leda fram till framväxten av dessa partier. Han har också fokus på arbetslösheten och den frustration och sociala oro den kan medföra. I studien av de 13 västeuropeiska länderna finner han inte ett starkt och klart samband mellan arbetslöshet och en framväxt av högerextrema partier. (Rydgren 2005:98).

I en studie av Bauer m.fl. kommer de fram till att människor som har högre utbildning ofta har en mer positiv inställning till invandring än övriga. De menar också att ekonomisk invandring i större utsträckning leder till ett hot på arbetsmarknaden, dvs. en rädsla för att invandrarna ska konkurrera om jobben. Den invandring som dock sker i form av flyktinginvandring menar författarna istället leder till ökad rädsla för kriminalitet. Studien säger också att arbetslösa inte är mer negativt inställda till invandring än andra (Bauer et al 2005:23).

Citrin m.fl. menar också att högre utbildning generellt sett leder till mindre invandrarfientliga attityder. De kan inte heller finna någon generellt större benägenhet för de personer som är bosatta i områden med hög andel invandrare

att dessa hyser större invandrarkritiska attityder än andra (Citrin et al 1997:872, 876).

På Sverigedemokraternas hemsida kan man ta del av de åsikter partiet har. En av grundpelarna i deras politik rör brottsligheten och sjukskrivningarna. De menar att brottsligheten är hög och att sjukskrivningarna tangerar världsrekord och att då enbart en nationalistisk politik kan ge den trygghet och omtanke som minskar kriminaliteten och ger de sjukskrivna livslusten tillbaka. När det gäller invandring menar Sverigedemokraterna att invandringspolitiken är ett misslyckande och att ett homogent samhälle har bättre förutsättningar till demokratisk utveckling än ett heterogent samhälle. Man menar också att det bästa för både svenskar och invandrare är att de invandrare som inte lyckats anpassa sig till det svenska samhället återvänder till sina hemländer (Se nr 1. Sverigedemokraternas hemsida. www.sverigedemokraterna.se 16 maj 2007).

2.1.3 Sammanfattning av det teoretiska ramverket

Tidigare forskning i ämnet är nu presenterad för att öka förståelsen för undersökningen. I det här avsnittet kommer jag att sammanfatta delar av teorin som jag särskilt kommer att titta på i analysen av kommunförhållandena.

Ekströms resultat i undersökningen dvs. de fyra kategorier av kommunfaktorer med Sverigedemokratisk representation i valet 2002 är intressant för min uppsats. Jag kommer dock inte att kategorisera kommunerna efter Ekströms fyra indelningar utan kommer istället slå samman dem för att så gott det går undersöka de sammanlagda kommunförhållandena hon fann 2002 på de kommuner som har Sverigedemokratisk representation 2006. Blomquist m.fl. resultat är också intressant.

För övrigt kommer jag att undersöka de teoretiska resonemang som presenterats ovan rörande om invandrare ses som ett hot på arbetsmarknaden eller inte. Om invandrare uppfattas som ett hot på den svenska arbetsmarknaden borde kommuner med högre arbetslöshet gynna Sverigedemokraterna eftersom partiet är främlingsfientligt.

Dessutom kommer jag att titta på hörnstenarna i den Sverigedemokratiska politiken rörande kriminalitet, invandring och ohälsa. Man kan ana att det i kommuner som präglas av dessa förhållanden återfinns ett samband med ökad framgång för partiet.

3 Metod

I det här avsnittet kommer tillvägagångssättet för uppsatsen att beskrivas. Den metod som används i den här uppsatsen är en kvantitativ metod. Den kvantitativa metoden grundar sig i att det i undersökningen går igenom ett stort datamaterial för att identifiera enkla och intressanta innehållskategorier (Esaiasson et al 2003:220).

Återigen ligger uppsatsens huvudfokus på att utifrån förutbestämda kommunala förhållanden ta reda på vilka av dessa som gynnar partiet. I uppsatsen studeras hela landets kommuner där Sverigedemokraterna har representation. Dock har jag valt att dela in landet i olika delar som undersöks var för sig och därefter i viss mån jämförs med varandra.

Kommunerna med Sverigedemokratisk representation är indelade på följande sätt:

- Skåne & Blekingekommunerna
- Norrlandskommunerna (vilka innefattar norrbotten, jämtland, västerbotten samt västernorrlands län)
- Sveriges övriga kommuner (vilken innefattar övriga kommuner i Sverige)

Motiveringen för just denna indelning är att av de kommuner som är belägna i Skåne och Blekinge har Sverigedemokraterna representation i alla kommuner utom en, dvs. i Vellinge. I 37 av 38 kommuner i Skåne och Blekinge har alltså Sverigedemokraterna representation. Det är också i den här regionen som partiet har sitt starkaste stöd och man kan då tala som en positiv ”Skåne-Blekingeffekt”.

Indelningen med Norrlandskommunerna har sin grund i att man här kan skönja en negativ ”Norrlandseffekt” (Åsbrink 2006:31). Av Norrlands 44 kommuner är det enbart 5 kommuner där Sverigedemokraterna har fått representation. Anledningen till att Gävleborgs län inte är med i Norrlandsindelningen är för att det är norr om Gävle som man kan skönja den negativa ”Norrlandseffekten”.

Den tredje indelningen innehåller Sveriges övriga kommuner där Sverigedemokraterna har representation i ungefär hälften av dessa kommuner, dvs. i 103 av 208 kommuner. Totalt sett är partiet representerat i varannan svensk kommun dvs. i 145 kommuner av 290 möjliga.

De tre indelningarna undersöks var för sig och i viss mån jämförs de med riket i stort. För att undersöka vilka kommunala förhållanden som gynnar Sverigedemokraterna har olika analyser genomförts. Mer ingående information om dessa återfinns i analysen. I analysen sätts i de flesta fall en beroendevariabel i förhållande till ett antal oberoendevariabler för att få fram signifikanta samband som talar om för oss vilka kommunala förhållanden som gynnar

Sverigedemokraterna och inte. Nedan följer de variabler som används i den här uppsatsen.

I resultatet kopplas de resultat som analysen ger till relevanta teorier. I resultatet besvaras också uppsatsens frågeställning.

3.1.1 Beroendevariabeln

Andel mandat för Sverigedemokraterna: Som beroendevariabel i analysen används variabeln % mandat för Sverigedemokraterna 2006. Denna variabel ställs i förhållande till olika oberoendevariabler för att illustrera samband och ickesamband.

3.1.2 Oberoendevariablerna

Utbildningsnivå: För att studera utbildningsnivån i kommunen används variabeln % 25-64 år med eftergymnasial utbildning minst tre år 2003. Ekström von Essen samt andra relevanta teoretiker drar slutsatsen att lägre utbildning är en kommunfaktor som tidigare visat sig i de kommuner som har Sverigedemokratisk representation. Eftersom Ekström von Essen med flera dragit dessa slutsatser i tidigare studier känns det väsentligt att undersöka variabeln även på Sverigedemokraternas valresultat i kommunerna 2006 (Ekström von Essen 2006:155) (Blomquist et al 2004:102, 103).

Medelinkomst: För att studera medelinkomsten i kommunerna används variabeln medelinkomst tkr 2003. Ekström von Essen drar slutsatser rörande inkomst och menar att lägre inkomst är en kommunfaktor som visat sig i kommuner där Sverigedemokraterna har representation. Av den här anledningen är variabeln viktig att studera (Ekström von Essen 2006:155).

Kommuntyp: För att studera vilken kommuntyp en viss kommun har kommer variabeln kommuntyp från 2005 att användas. Här delas kommunerna in i storstäder, förorter, större städer, pendlingskommuner, glesbygd, varuproducerande kommuner, övriga med mer än 25000 invånare, övriga med 12-25000 invånare samt övriga med mindre än 12500 invånare. Motiveringen för att använda denna variabel återfinns hos Ekström von Essen som i sin studie på Sverigedemokraternas valresultat i kommunvalet 2002 analyserar kommuntyperna och där får fram intressanta resultat (Ekström von Essen 2006:155).

Kriminalitet: För att undersöka grad av kriminalitet i kommunen används variablerna antal anmälda brott/1000 invånare 2005 samt antal anmälda våldsbrott/1000 invånare 2005. På Sverigedemokraternas hemsida kan man tydligt se att brottsligheten är i fokus hos Sverigedemokraterna. De menar att bara ett nationalistiskt parti kan skapa den trygghet och omtanke som minskar kriminaliteten (Se nr 1 Sverigedemokraternas hemsida. www.sverigedemokraterna.se 16 maj 2007). Man kan därför ana att kommuner som lider av hög kriminalitet har gynnat Sverigedemokraterna. Eftersom otryggheten vilken är en följd av ökad kriminalitet är en av hörnstenarna i den Sverigedemokratiska politiken är kriminaliteten en intressant variabel att studera.

Arbetslöshet: För att mäta andelen arbetslösa i kommunen används variabeln % arbetslösa 16-64 år 2005. Bauer m.fl. menar att flyktinginvandring inte anses vara ett hot på arbetsmarknaden (Bauer et al 2005:23). Eftersom Sverigedemokraterna kännetecknas som ett främlingsfientligt parti kan man tänka sig att partiet gynnas i de kommuner som har en högre arbetslöshet än genomsnittet om man upplever invandringen som ett hot på arbetsmarknaden. Bauer m.fl. menar dock att detta inte stämmer.

Ny Demokrati: För att undersöka tidigare representation av det främlingsfientliga partiet ny demokrati tittar jag på variabeln % röster för Ny Demokrati 1991. Variabeln mäter alltså andelen röster för ny demokrati i kommunvalet 1991. Jag tittar även på den variabel som anger om partiet fanns representerat i kommunfullmäktige i valet 1991 eller inte. Det skulle kunna vara som så att de kommuner som hade hög andel röster för nyd 91 har en hög andel mandat för Sverigedemokraterna idag.

Ohälsa: För att mäta ohälsan i kommunen används variabeln Ohälsotalet 2005. Ohälsotalet är ett mått på utbetalda dagar med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning, aktivitets- och sjukersättning från socialförsäkringen. Talet beräknas genom att ta summan av dessa dagar dividerat med befolkningen 16-64 år. Ohälsotalet anger alltså antalet ersatta arbetsfrånvarodagar i medeltal per försäkrad (Se nr 2 Statistiska centralbyrån. www.scb.se 16 maj 2007) (Se nr 3 Försäkringskassans hemsida. www.rfv.se 16 maj 2007). Sverigedemokraterna anger i sin politik vikten av att sänka sjukskrivningar och ge de sjuka livslusten tillbaka vilket gör variabeln intressant att studera (Se nr 1 Sverigedemokraternas hemsida. www.sverigedemokraterna.se 16 maj 2007).

Utrikes födda: För att mäta andelen utrikes födda i kommunen används variabeln % utrikes födda, inom Norden 2001. Det är ingen nyhet och det råder ingen ovisshet om att Sverigedemokraterna är ett främlingsfientligt parti. Det återspeglas på hemsidan (Se nr 1 Sverigedemokraternas hemsida. www.sverigedemokraterna.se 16 maj 2007). Det intressanta är att se om kommuner präglade av hög andel utrikes födda gynnar Sverigedemokraterna eller inte.

Ålder: För att titta på åldersstrukturen i kommunen kommer huvudsakligen medelålder 2004 att användas. Variabeln undersöker den genomsnittliga åldern i kommunen på samtliga invånare. Andra variabler som anger andelen befolkning i kommunen kommer också nyttjas. Här rör det sig om % befolkning 65 år och äldre samt % befolkning 80 år och äldre. Medelåldern används främst. De andra variablerna studeras för att se om kommunförhållandet äldre befolkning ger utslag. Ekström von Essen talar om utslag i kommuner med åldrande befolkning (Ekström von Essen 2006:155). Det är ur denna aspekt intressant att studera åldersstrukturen i kommunen för att se om det finns samband med Sverigedemokraternas andel mandat.

Traditionell politisk färg: För att studera den traditionella politiska färgen i kommunen används variabeln: faktiskt regeringsunderlag efter valen 1998, 2002 och 2006. Variabeln anger regeringsunderlaget i kommunen efter valen. Ekström von Essen menar att många av de undersökta Sverigedemokratiska kommunerna 2002 hade en traditionell socialdemokratisk majoritet (Ekström von Essen 2006:155). Variabeln analyseras främst för att se om detsamma kan göras gällande idag.

3.1.3 Materialet

Materialet som majoriteten av uppsatsen är uppbyggd på är framställt ur kommundatabasen i statistikprogrammet SPSS vilket innebär att tryckta källor i form av böcker blivit färre i den här uppsatsen. SPSS programmet används för att bearbeta, analysera och presentera statistisk data. Programmet kan användas till allt från framställning av beskrivande sammanställningar till avancerade statistiska analyser (Se nr 4 Högskolan i Skövde. www.his.se 16 maj 2007).

I kommundatabasen finns samlad statistik inom vitt skilda områden för Sveriges 290 kommuner. Oberoendevariablerna för den här uppsatsen är hämtade ur kommundatabasen och är satta i förhållande till varandra samt till beroendevariabeln.

En del av de variabler som används i uppsatsen är observerade för några år sedan. Dock bör inte detta påverka resultatet i någon större utsträckning. Förändringar när det gäller kommunala förhållanden är förhållandevis små. Ser man t.ex. på variablerna för eftergymnasial utbildning och medelinkomst så är dessa observerade 2003. Man kan anta att inflationsutvecklingen hade lett till samma procentuella resultat med aktuella variabler från 2005. Folk tjänar mer idag men det är också dyrare att leva.

Källan till allt material i analysen är kommundatabasen på statsvetenskapliga institutionen i Lund.

4 Analys

I följande avsnitt presenteras analysens utförande. I det här avsnittet presenteras och analyseras vilka kommunala förhållanden (oberoendevariablerna) som återger samband och i viss mån ickesamband oftast med andelen mandat för Sverigedemokraterna (beroendevariabeln). Analysen är byggd på regressionsanalys och plotdiagram som alla har framställts ur ett omfattande datamaterialet.

De regressionsanalyser som är utförda med hjälp av kommundatabasen hjälper en att ta fram värden som anger hur pass starkt sambandet och korrelationen är mellan oberoendevariabler och beroendevariabeln. För att sambandet ska vara fullständigt vill man att värdena på korrelationskoefficienten ligger nära +1 eller -1. Då är korrelationen som starkast. Vid +1 har vi en fullständigt positiv korrelation och vid -1 har vi en fullständigt negativ korrelation (Vejde & Rydberg 1996:107, 108). Sådana samband är dock ytterst ovanliga. Sambanden blir olika starkt signifikanta beroende på hur långt de ligger från dessa värden. Att det finns en signifikant effekt i ett samband betyder inte att sambandet är fullständigt korrelerande.

I de plotdiagram som illustreras i analysen ska läsaren av dem föreställa sig en imaginär linje dvs. en osynlig linje som går diagonalt ungefär från figurens nedersta vänstra hörn genom och längs plottarna ungefärligt upp till figurens översta högra hörn. Detta samband kallas för positiv korrelation. För att figuren ska illustrera ett samband måste plottarna (punkterna) någorlunda följa linjen. Sambandet innebär att ju högre värden på oberoendevariabeln ju högre värden på beroendevariabeln. Här kan begreppet ”uppförssbacke” läggas på minnet. Om plottarna istället följer en imaginär linje som löper ungefärligt från figurens översta vänstra hörn till det nedersta högra har vi en negativ korrelation som liknas vid en ”nedförssbacke”. Detta innebär att ett lägre värde på oberoendevariabeln har genererat ett högre värde på beroendevariabeln. När inte något av de ovannämnda fallen råder kan vi tala om nollkorrelation mellan de båda variablerna. Begreppet ”hagelsvärm” kan här läggas på minnet (Vejde & Rydberg 1996:106).

För att friska upp minnet är kommunerna med Sverigedemokratisk representation indelade i en Skåne & Blekinge del, en Norrlandsdel och en del med de övriga kommunerna. I analysen kommer de tre indelningarna med kommuner att undersökas var för sig för att sedan i viss mån och på vissa ställen jämföras med riket i stort. För att ha normala värden att jämföra med kommer medelvärden på samtliga 290 kommuner i stor utsträckning att användas som referensram till de kommuner som har Sverigedemokratisk representation. I analysen presenteras enbart vad regressioner och diagram visar. Resultaten och teoriknytningarna presenteras i resultatet.

4.1 Regressionsanalysen

I det här avsnittet kommer regressionsanalysen av de tre kommunindelningarna att analyseras för att illustrera var det återfinns signifikanta samband i förhållande till beroendevariabeln andel mandat för Sverigedemokraterna. En regressionsanalys på samtliga kommuner med Sverigedemokratisk representation kommer också att analyseras. Återigen så ligger värdet på korrelationskoefficienten mellan +1 och -1. Att variablerna skulle återge fullständigt korrelerande samband och anta exakt +1 eller -1 är mycket osannolikt. I regressionsanalyserna anger B värdet på korrelationskoefficienten. Stjärnorna (*) anger sambandets signifikans. Fler stjärnor innebär större signifikans.

4.1.1 Skåne & Blekingekommunerna

Skåne & Blekinge		
Oberoendevariabeln:	B	Sig
Antal anmälda våldsbrott/1000 inv 2005	0,4503573	***
Beroendevariabel: % mandat för SD 2006		

* p<.1, ** p<.05, *** p<.01

figur 1

När det gäller Skåne och Blekingekommunerna ger oberoendevariabeln för antal anmälda våldsbrott utslag. Värdet på koefficienten är positivt vilket innebär att Sverigedemokraterna går bättre vid fler antal anmälda våldsbrott (se figur 1 ovan).

4.1.2 Norrlandskommunerna

Norrlandskommunerna		
Oberoendevariabler:	B	Sig
Medelinkomst tkr 2003	0,0406061	**
% 25-64 år med eftergym utb minst 3 år 2003	-0,1066856	**
Antal anmälda brott/1000 inv 22005	0,0148746	*
Beroendevariabel: % mandat för SD 2006		

* p<.1, ** p<.05, *** p<.01

figur 2

I Norrlandskommunerna återges signifikanta effekter för oberoendevariablerna medelinkomst, andel med eftergymnasial utbildning samt antal anmälda brott. Koefficienterna för medelinkomst och antal anmälda brott är positiva vilket innebär ett positivt samband. Effekten innebär att Sverigedemokraterna erhåller större andel mandat vid högre medelinkomst samt fler antal anmälda brott. Koefficienten för oberoendevariabeln andel med eftergymnasial utbildning är negativ vilket innebär att Sverigedemokraterna går bättre vid färre med eftergymnasial utbildning (se figur 2 ovan).

4.1.3 Sveriges övriga kommuner

Sveriges övriga kommuner		
Oberoendevariabler:	B	Sig
Ohälsotalet 2005-04	0,0498051	**
Genomsnittlig ålder, samtliga 2004	-0,2196935	**
Medelinkomst tkr 2003	-0,0125166	*
Beroendevariabel: % mandat för SD 2006		

* p<.1, ** p<.05, *** p<.01

figur 3

I Sveriges övriga kommuner med Sverigedemokratisk representation återges signifikanta effekter för ohälsotalet, medelåldern samt medelinkomsten. Variablerna för medelålder och medelinkomst har negativa koefficienter vilket innebär en negativ effekt och någon form av "nedförsbacke". Detta innebär att Sverigedemokraterna går bättre vid lägre medelålder och lägre medelinkomst. Koefficienten för ohälsotalet är positiv vilket innebär att Sverigedemokraterna går bättre vid högre ohälsotal (se figur 3 ovan).

Samtliga kommuner med SD representation		
Oberoendevariabler:	B	Sig
Antal anmälda brott/1000 inv 22005	0,0382408	-
% 25-64 år med eftergym utb minst 3 år 2003	-0,1380076	***
Genomsnittlig ålder, samtliga 2004	-0,2758157	**
% utrikes födda, inom Norden 2001	-0,1644088	**
Beroendevariabel: % mandat för SD 2006		

* p<.1, ** p<.05, *** p<.01

figur 4

Förutom ovanstående presenterade fakta har en regressionsanalys på samtliga kommuner med Sverigedemokratisk representation också genomförts. I denna analys återges effekter för oberoendevariablerna antal anmälda brott, andelen med eftergymnasial utbildning, medelålder samt andelen utrikes födda. Koefficienterna för andel med eftergymnasial utbildning, medelålder samt utrikes födda är negativa. Detta innebär att Sverigedemokraterna går bättre vid lägre andel med eftergymnasial utbildning, lägre medelålder samt lägre andel utrikes födda. Att Sverigedemokraterna går bättre vid lägre andel utrikes födda är ett anmärkningsvärt resultat. Koefficienten för antal anmälda brott är positiv vilket innebär att Sverigedemokraterna går bättre vid fler antal anmälda brott. Signifikansnivån för den här effekten är dock låg (se figur 4 ovan).

De oberoendevariabler som har gett utslag i regressionsanalyserna är alltså andelen med eftergymnasial utbildning, medelinkomsten, antal anmälda brott, antal anmälda våldsbrott, ohälsotoalet, andel utrikes födda samt medelåldern.

Dessa variabler kommer i de kommande avsnitten att diskuteras vidare och mer ingående i analysen för att slutligen presenteras med teoriansknytningar i resultatet. För att underlätta för läsaren kommer sambanden i den mån det går att illustreras i plotdiagram. Förutom effekterna från regressionsanalysen kommer oberoendevariablerna för kommundyp och traditionell politisk färg att analyseras.

Oberoendevariabler såsom ny demokrati och arbetslöshet som inte visat på utslag i regressionsanalysen kommer behandlas ytterst kortfattat.

4.2 Utbildningsnivå

I följande avsnitt är oberoendevariabeln andel 25-64 år med eftergymnasial utbildning satt i förhållande till beroendevariabeln andel mandat för Sverigedemokraterna. Sambandet illustreras i plotdiagram.

Som referens används medelvärdet för eftergymnasial utbildning för samtliga kommuner i Sverige (290 st) vilket är 12 %. Medelvärdet för andelen eftergymnasial utbildning i de kommuner som har Sverigedemokratisk representation är 11,9 % jämfört med 12 % för Sveriges samtliga kommuner.

4.2.1 Skåne & Blekingekommunerna

I de här kommunerna visar det sig att de flesta kommunerna har en eftergymnasial utbildningsnivå på 20 procent och lägre. Undantaget här är Skånekommunerna Lund och Lomma som har en andel av eftergymnasial utbildning som är högre. I Skåne och Blekinge kommunerna finns inget klart korrelerande samband längs en imaginär linje utan plottarna liknas mest vid en "hagelsvärm" (se appendix figur 5).

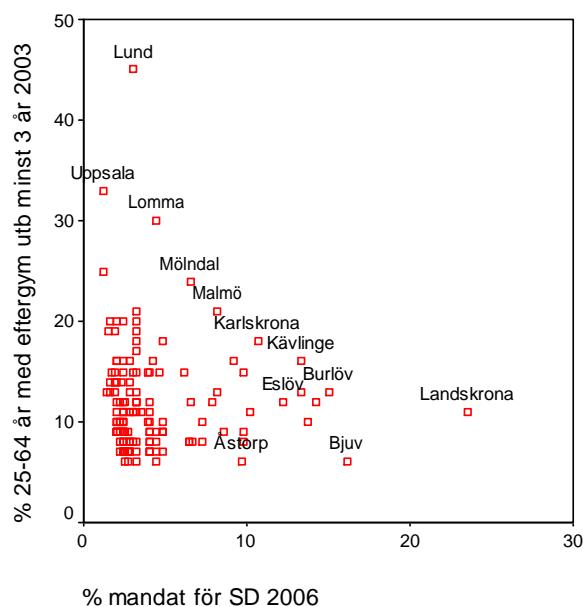
4.2.2 Norrlandskommunerna

I Norrlands fem kommuner där partiet har representation har fyra av kommunerna en andel med eftergymnasial utbildning som är lägre än 10 procent dvs. ett lägre värde än medelvärdet på 12 %. Undantaget här är Sundsvall som ligger på ca 15 procent (se appendix figur 6). Som jag tidigare har nämnt visar regressionsanalysen här signifikanta effekter för utbildningsnivån dvs. Sverigedemokraterna går bättre vid lägre eftergymnasial utbildning. Vi kan alltså skönja någon form av "nedförbacke" (se figur 2 i avsnitt 4.1.2).

4.2.3 Sveriges övriga kommuner

I Sveriges övriga kommuner där Sverigedemokraterna har representation råder liknande förhållande, dvs. andelen med eftergymnasial utbildning ligger på 20 procent och lägre. Undantaget här är Göteborg, Uppsala, Mölndal och Karlstad som har högre siffror. De flesta kommunerna ligger kring medelvärdet på 12 %. Mest liknas figuren vid en ”hagelsvärm” där det är svårt att utläsa samband längs en imaginär linje, undantaget en klump kommuner där man finner lägre utbildningsnivå och högre andel mandat för Sverigedemokraterna (se appendix figur 7).

Förutom ovanstående presenterade fakta framgår det när Sveriges samtliga kommuner med Sverigedemokratisk representation undersöks i regressionsanalysen att det finns en statistisk effekt rörande eftergymnasial utbildning. Den säger att Sverigedemokraterna går bättre vid lägre andel eftergymnasial utbildning (se figur 4 i avsnitt 4.1.3).

figur 8

I ovanstående figur illustreras samtliga kommuner med Sverigedemokratisk representation. Man kan urskilja den ”nedförsbacke” som regressionsanalysen visar effekt på (se figur 8 ovan).

4.3 Medelinkomst

I det här avsnittet är medelinkomsten satt i förhållande till andel mandat för Sverigedemokraterna samt till andelen med eftergymnasial utbildning. Sambanden illustreras i plotdiagram. Medelvärdet för medelinkomsten i samtliga Sveriges kommuner är 216 000.

4.3.1 Skåne & Blekingekommunerna

I dessa kommuner ligger majoriteten av kommunerna på en medelinkomst under 220 000 och runt medelvärdet för Sveriges samtliga kommuner. Kommunerna har generellt sett en lägre medelinkomst och en högre andel mandat för Sverigedemokraterna. Dock är det svårt att utläsa ett samband och plottarna har utseendet av en ”hagelsvärm”. Kommunerna överlag har ju höga mandat i Skåne och Blekinge vilket inte behöver ha med just medelinkomsten att göra (se appendix figur 9).

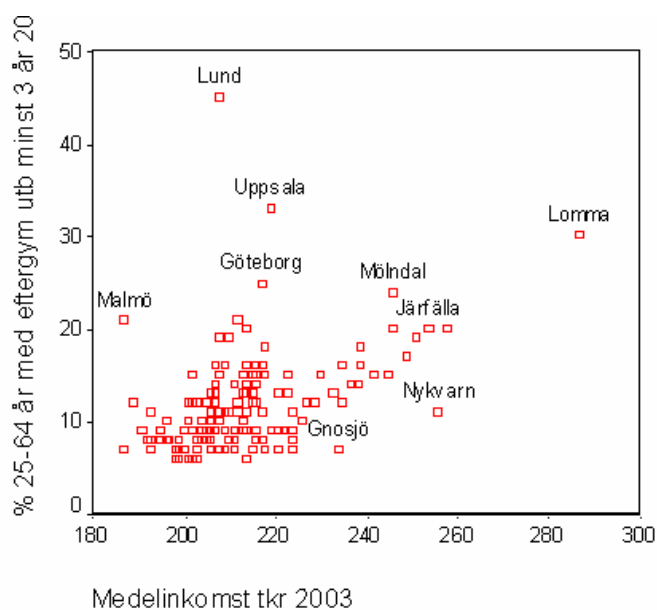
4.3.2 Norrlandskommunerna

I de fem Norrlandskommunerna är det svårt att urskilja det samband som regressionsanalysen visar på. Den säger att Sverigedemokraterna går något bättre vid högre medelinkomst. Plottarna i plotdiagrammet visar nästan på motsvarande bild, dvs. att Sverigedemokraterna skulle gå bättre vid lägre medelinkomst (se appendix figur 10) (se figur 2 i avsnitt 4.1.2).

4.3.3 Sveriges övriga kommuner

I Sveriges övriga kommuner med partiets representation går det att urskilja viss grad av samband. En del kommuner följer en imaginär linje någonstans från figurens översta vänstra hörn till det nedersta högra, en så kallad negativ korrelation. Drygt hälften av kommunerna ligger under medelvärdet på 216 000 (se appendix figur 11). Regressionsanalysen visar också på signifikanta effekter för medelinkomsten, dvs. Sverigedemokraterna går bättre vid lägre medelinkomst (se figur 3 i avsnitt 4.1.3).

Förutom ovanstående presenterade fakta under ovanstående rubriker kan sägas att man ofta givet kan utläsa att det finns ett samband mellan andelen eftergymnasial styrka i en kommun och medelinkomsten i kommunen. I kommuner där andelen eftergymnasial utbildning är lägre är oftast också medelinkomsten lägre.

figur 12

I en figur där hela Sveriges kommuner med partiets representation finns med kan man utläsa det totala sambandet mellan de båda variablerna. Av de 145 kommuner där Sverigedemokraterna fick representation finns ett samband mellan de två variablerna. En stor del av dessa kommuner har en lägre andel eftergymnasial utbildning och en lägre medelinkomst. Undantag från denna bild är t.ex. Lund, Uppsala, Göteborg och Malmö vilka man kan anse är typiska studentstäder och därför höjer siffran för andel med eftergymnasial utbildning (se figur 12 ovan).

4.4 Kommuntyp

I uppsatsen undersöker jag också vilken kommuntyp som är vanligt förekommande bland de kommuner som har Sverigedemokratisk representation. I denna oberoendevariabel delas kommunerna in i kategorierna: storstäder, förorter, större städer, pendlingskommuner, glesbygd, varuproducerande kommuner, kommuner med mer än 25000 invånare, kommuner med 12-25000 invånare samt kommuner med mindre än 12500 invånare.

Kommuntyperna presenteras i storleksordning med den vanligaste förekommande kommuntypen först.

4.4.1 Skåne & Blekingekommunerna

Bland Skåne och Blekingekommunerna är den vanligaste kommuntypen pendlingskommun (10 st). Därefter följer i storleksordning: övriga >25000 (7 st), förorter (5 st), varuproducerande (5 st), övriga 12-25000 (5 st), större städer (4 st), storstäder (1 st) (se appendix figur 13).

4.4.2 Norrlandskommunerna

Bland Norrlandskommunerna är den vanligaste kommuntypen glesbygd (3 st). Därefter följer i storleksordning: pendlingskommun (1 st), större städer (1 st) (se appendix figur 14). I sammanhanget kan nämnas att majoriteten av Norrlands totala kommuner är glesbygder.

4.4.3 Sveriges övriga kommuner

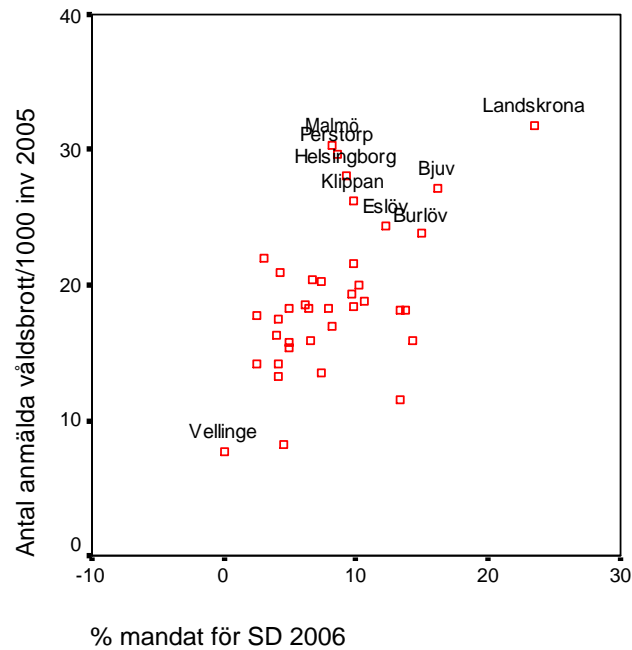
I den här indelningen är den vanligaste kommuntypen övriga 12-25000 (22 st). Därefter följer i storleksordning varuproducerande (17 st), pendlingskommuner (13 st), större städer (13 st), förorter (12 st), övriga <12500 (12 st), övriga >25000 (11 st), glesbygd (2 st), storstäder (1 st) (se appendix figur 15).

4.5 Kriminalitet

För att mäta brottsligheten i kommunerna ställs oberoendevariablerna för brottslighet dvs. antal anmälda brott/1000 invånare och antal anmälda våldsbrott/1000 invånare i förhållande till beroendevariabeln andel mandat för Sverigedemokraterna. Sambanden illustreras i plotdiagram. Eftersom två för Sverigedemokraterna viktiga faktorer är att skapa ett tryggare samhälle samt att värna ett homogent samhälle har också ett förhållande som visar antal anmälda våldsbrott och andelen utrikes födda för kommunerna med Sverigedemokratisk representation illustrerats. Här valde jag specifikt våldsbrottsstatistiken eftersom man kan anta att ett våldsbrott skapar större otrygghet än andra brott. Medelvärdet för anmälda brott beräknat på samtliga Sveriges kommuner är 99 anmälda brott/1000 invånare. Samma värde för antalet anmälda våldsbrott/1000 invånare är 17. Medelvärdet för andelen utrikes födda för samtliga Sveriges kommuner är 3,3 %.

4.5.1 Skåne & Blekingekommunerna

När det gäller antal anmälda brott i dessa kommuner kan man inte se ett starkt korrelerande samband mellan de båda variablerna. En del kommuner avviker. Dock kan det sägas att en stor del av kommunerna har brottstal högre än medelvärdet på 99. I toppen hittar vi kommuner såsom: Malmö, Klippan, Perstorp Åstorp, Helsingborg, Landskrona, Bjuv och Burlöv (se appendix figur 16). Sambandet blir i så fall klarare när man tittar på våldsstatistiken Här visar regressionsanalysen som vi tidigare tittat på signifikanta effekter, dvs. Sverigedemokraterna går bättre vid fler antal anmälda våldsbrott (se figur 1 i avsnitt 4.1.1).

figur 17

I ovanstående figur kan man tydligt se det samband som återfinns mellan antal anmälda våldsbrott och andelen mandat för Sverigedemokraterna. Samma kommuner som innan ligger i topp. I en jämförelse med medelvärdet för alla kommuner dvs. 17 anmälda brott kan man se att de kommuner som ligger över medelvärdet alla har en högre andel mandat för Sverigedemokraterna (se figur 17 ovan).

När det gäller anmälda våldsbrott i förhållande till andel utrikes födda kan man också se att det finns ett samband mellan de båda variablerna. Generellt kan sägas att ju högre anmälda våldsbrott ju högre andel utrikes födda i kommunerna (se appendix figur 18).

4.5.2 Norrlandskommunerna

I Norrlandskommunerna ger regressionsanalysen utslag och signifikanta effekter för antal anmälda brott. Sverigedemokraterna har alltså större framgång i kommuner med fler anmälda brott (se figur 2 i avsnitt 4.1.2). Tre av de fem kommunerna ligger här över medelvärdet på 99. Tre av kommunerna dvs. Ånge, Timrå och Härjedalen visar på sambandet fler antal anmälda brott och större andel mandat för Sverigedemokraterna (se appendix figur 19).

När det gäller våldsbrotten kan man se att fyra kommuner ligger över medelvärdet på 17. Det går dock inte att finna ett statistiskt samband som säger att högre antal anmälda våldsbrott genererar en större andel mandat för Sverigedemokraterna. En motsats trend går däremot att urskilja, dvs. att lägre antal anmälda våldsbrott har genererat en större andel mandat för Sverigedemokraterna (se appendix figur 20).

När det gäller förhållandet anmälda våldsbrott och andel utrikes födda är det svårt att utläsa samband. I tre av de fem kommuner som har Sverigedemokratisk

representation syns inget samband mellan högt antal anmälda våldsbrott och hög andel utrikes födda vilket jag anser räcker för att visa på att det inte existerar ett samband mellan de båda variablerna (se appendix figur 21).

4.5.3 Sveriges övriga kommuner

I Sveriges övriga kommuner är det svårare att utläsa samband. Det finns inget tydligt samband mellan höga brottstal och hög andel mandat för Sverigedemokraterna. Figurerna liknas mest vid en "hagelsvärm". Dock finns det en återkommande grupp kommuner som visar höga siffror båda när det gäller antal anmälda brott och antal anmälda våldsbrott. Dessa kommuner har dock inte anmärkningsvärt höga värden när det gäller andelen mandat för Sverigedemokraterna. Exempel på sådana kommuner är: Sigtuna, Eskilstuna, Södertälje, Borlänge, Huddinge (se appendix figur 22, 23).

Tittar man på figuren vilken visar antal anmälda våldsbrott i förhållande till andel utrikes födda så ser man att det inte heller här går att urskilja ett starkt korrelerande samband mellan de båda variablerna. Vi kan dock urskilja en grupp kommuner som visar högt antal anmälda brott och högre andel utrikes födda (se appendix figur 24).

Förutom den presenterade fakta som ryms under ovanstående rubriker kan det sägas att i en figur där samtliga kommuner vilka har Sverigedemokratisk representation finns med illustreras sambandet mellan antal anmälda våldsbrott och andelen mandat för Sverigedemokraterna. Där kan man tydlig se hur Skåne kommunerna skiljer sig från de övriga både när det gäller att ha hög andel mandat för Sverigedemokraterna men också med sambandet hög andel våldsbrott och hög andel mandat för Sverigedemokraterna (se appendix figur 25).

När det gäller antal anmälda brott i en analys där samtliga kommuner med Sverigedemokratisk representation är med ger regressionsanalysen effekter. Effekten säger att ju fler antal anmälda brott ju bättre går Sverigedemokraterna (se figur 4 i avsnitt 4.1.3). I figur 26 kan man skönja denna något uppåtgående trend (se appendix figur 26). Sambandet är dock inte starkt korrelerande.

4.6 Arbetslöshet

Eftersom oberoendevariabeln för arbetslöshet inte gav utslag i den tidigare presenterade regressionsanalysen känns det inte nödvändigt att ingående presentera variabeln i plotdiagram i de tre kommunindelningarna. Några kortfattade kommentarer ska dock nämnas som ytterligare trycker på ickesambandet mellan den här oberoendevariabeln och beroendevariabeln. Vid en genomsnittsberäkning i de olika kommunindelningarna med Sverigedemokratisk representation samt i en jämförelse med de kommuner som saknar Sverigedemokratisk representation visar det sig att Skåne och Blekinge, de övriga kommunerna med Sverigedemokratisk representation samt de kommuner som saknar Sverigedemokratisk representation har en genomsnittsarbetslöshet på ca 4 procent. Norrlandkommunerna får här en högre siffra med en genomsnittsarbetslöshets siffra på 5,4 procent. Kommuner med Sverigedemokratisk representation har alltså inte generellt sett högre arbetslöshetstal än de kommuner där Sverigedemokraterna saknar representation. Om de arbetslösa känner att utrikes födda är ett hot på den svenska arbetsmarknaden skulle man kunna tänka sig att särskilt Norrlandskommunerna skulle ha en benägenhet att stödja partiet eftersom partiet är främlingsfientligt. Så verkar dock inte fallet vara enligt regressionsanalysen. En arbetslös skulle i så fall i större utsträckning tänkas rösta på socialdemokraterna som erbjuder trygga system för arbetslöshet

Genomsnittsvärdet när det gäller andel utrikes födda i de kommuner som har Sverigedemokratisk representation ligger på 3,1 procent medan det i de kommuner som saknar Sverigedemokratisk representation ligger på 3,5 procent. Andelen utrikes födda är alltså generellt sett större i kommuner som saknar Sverigedemokratisk representation. Eftersom kommuner både med och utan Sverigedemokratisk representation har en arbetslöshet på 4,3 % borde de kommuner som saknar Sverigedemokratisk representation känna ett större hot av utrikes födda på arbetsmarknaden. Utmärkande och intressant i sammanhanget är kommunerna Övertorneå och Haparanda som har hög arbetslöshet och en mycket hög andel utrikes födda men som saknar Sverigedemokratisk representation (källa kommundatabasen).

4.7 Ny Demokrati

Inte heller oberoendevariabeln % röster för ny demokrati 1991 gav utslag i den tidigare behandlade regressionsanalysen. Det återfinns alltså inga direkta samband mellan andel röster för ny demokrati 1991 och andelen mandat för Sverigedemokraterna 2006. Tittar man på tidigare ny demokratisk representation i de kommuner som har Sverigedemokratisk representation idag så återfanns den i 92 av 145 fall dvs. ca 2/3. Siffran för samma värde för de 145 kommuner som saknar partiets representation är 69 dvs. ca 1/2 av kommunerna. I några enstaka fall saknades statistik i kommundatabasen. Dessa fall har jag låtit bli att räkna vilket enbart kunnat justera upp siffrorna något. När det gäller Skåne & Blekingekommunerna återfinns vi en tidigare ny demokratisk representation i 20 av de 37 kommunerna. I Norrlandskommunerna är samma siffra två av fem kommuner. I Sveriges övriga kommuner med Sverigedemokratisk representation återfinns en tidigare ny demokratisk representation i 70 av 103 möjliga fall. Medelvärdet när det gäller andel röster för ny demokrati för de kommuner som saknar Sverigedemokratisk representation är 2,4 % röster för nyd 91. Samma värde för de kommuner som har Sverigedemokratisk representation är 3,1 %. Stödet för nyd var alltså generellt sett högre i de kommuner som har Sverigedemokratisk representation (källa kommundatabasen).

Tittar man på antal fall av tidigare ny demokratisk representation samt det högre medelvärdet för ny demokratiska röster 1991 i de kommuner som har Sverigedemokratisk representation skulle man kunna anse att det återfinns ett samband. Tittar man dock på det verkliga sambandet som borde ha uppenbarat sig i regressionsanalysen dvs. att Sverigedemokraterna går bättre vid större andel röster för ny demokrati 1991 så återfinns inte detta samband. På det hela taget anser jag att sambanden är för svaga för att säga att stöd för ny demokrati 1991 har verkat i Sverigedemokraternas riktning.

4.8 Ohälsa

Ytterligare en faktor som på vissa ställen visat sig påverka Sverigedemokraternas andel mandat i kommunerna är hur pass sjuka folk är. I undersökningen av de tre kommunindelningarna där Sverigedemokraterna har representation har beroendevariabeln ohälsotalen från 2005 ställts i förhållande till beroendevariabeln andel mandat för Sverigedemokraterna. Medelvärdet för ohälsotalen för Sveriges samtliga kommuner är 46,8. Medelvärdet på ohälsotalen i de kommuner som har Sverigedemokratisk representation ligger på 46,1. Motsvarande värde för de kommuner där Sverigedemokraterna saknar representation är 47,6. Ohälsotalen i de kommuner som saknar partiets representation är således högre.

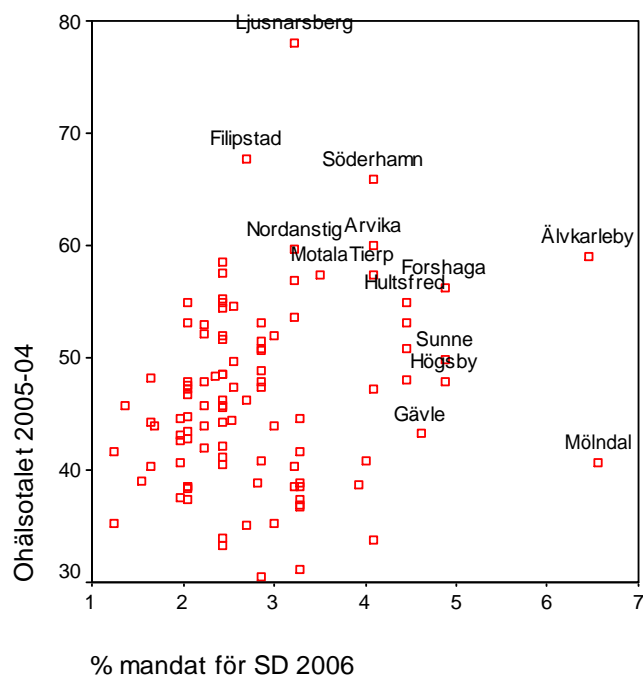
4.8.1 Skåne & Blekingekommunerna

I kommunerna i Skåne och Blekinge är det svårt att utläsa samband mellan de båda variablerna. Vi ser ingen klar ”uppförsbacke” som tycks följa en imaginär linje. Många kommuner ligger under medelvärdet för samtliga kommuner. De som ligger över medelvärdet har dock viss tendens till samband. Exempel på dessa kommuner är: Klippan, Åstorp, Perstorp, Bjuv, Burlöv och Landskrona. De följer dock ingen klar imaginär linje. De kommuner som ligger under medelvärdet landar på ungefär samma andel mandat som de kommuner som har högre ohälsotal än medelvärdet vilket innebär att det är svårt att påvisa ett samband som innebär att ju högre ohälsotal ju högre andel mandat för Sverigedemokraterna (se appendix figur 27).

4.8.2 Norrlandskommunerna

Bland de fem Norrlandskommunerna kan man se att fyra av de fem kommunerna ligger en bra bit över ohälsotalens medelvärde. Ser man till de fyra kommunerna med ett ohälsotal högre än medelvärdet för samtliga Sveriges kommuner kan man inte bland dessa utläsa ett samband som innebär att ju högre ohälsotal ju bättre går Sverigedemokraterna (se appendix figur 28).

4.8.3 Sveriges övriga kommuner

figur 29

När det gäller Sveriges övriga kommuner med Sverigedemokratisk representation är det lättare att urskilja ett samband mellan de båda variablerna. Tänker man sig en imaginär linje som går ungefär från nedersta vänstra hörnet till ungefär det översta högra hörnet kan man se att det inte finns något starkt korrelerande samband av punkter längs linjen. Det går dock att urskilja en viss tendens till att kommuner med högre ohälsotal genererar något högre andel mandat för Sverigedemokraterna. I kommunerna med ett ohälsotal över 50 finns det en spridning upp mot högra hörnet. Dessa kommuner har ett högre ohälsotal vilket har genererat en högre andel mandat för Sverigedemokraterna (se figur 29 ovan). Det totala sambandet är dock inte starkt korrelerande.

Som vi tidigare har sett visar regressionsanalysen på signifikanta effekter för Sveriges övriga kommuner när det gäller ohälsotal. Sverigedemokraterna går alltså bättre vid högre ohälsotal (se figur 3 i avsnitt 4.1.3).

4.9 Utrikes födda

En av de faktorer som sägs ha stor betydelse när det gäller Sverigedemokraternas röstandelar är andelen utrikes födda i kommunen. I det här avsnittet har oberoendevariabeln andel utrikes födda ställts i förhållande till beroendevariabeln andel mandat för Sverigedemokraterna. Medelvärdet för andelen utrikes födda för samtliga Sveriges kommuner är 3,3 %. Medelvärdet för andelen utrikes födda i de kommuner som saknar Sverigedemokratisk representation är 3,5 %. Motsvarande medelvärde för de kommuner som har Sverigedemokratisk representation är 3,1 %. Medelvärdet är alltså högre i de kommuner som har en avsaknad av partiets representation. I det här avsnittet ska regressionsanalysens samband och icke samband klargöras i plotdiagram.

4.9.1 Skåne & Blekingekommunerna

I Skåne och Blekinge är det svårt att urskilja ett samband vilket skulle innebära att ju högre andel utrikes födda ju högre andel mandat för Sverigedemokraterna. Det finns en viss ”uppförsbacke”. Dock sprider sig plottarna för långt utifrån en imaginär linje. De kommuner som ligger över medelvärdet för samtliga kommuner dvs. 3,3 % visar inte heller på sambandet. De visar istället motsatt samband dvs. att ju lägre andel utrikes födda ju bättre går Sverigedemokraterna. Kommunen Olofström visar högre siffror för utrikes födda men har inte en hög andel mandat för Sverigedemokraterna. Många av Skåne och Blekingekommunerna ligger under medelvärdet för kommuner med Sverigedemokratisk representation (se appendix figur 30).

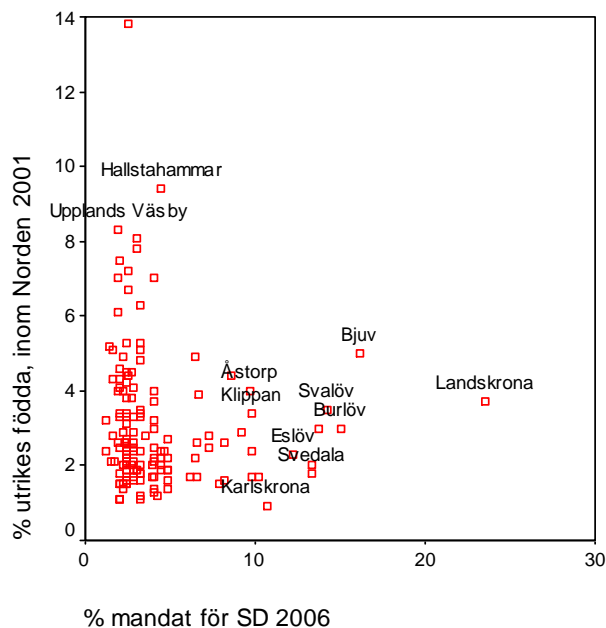
4.9.2 Norrlandskommunerna

I Norrlandskommunerna är det också svårt att utläsa samband. Alla kommunerna ligger under medelvärdet för Sveriges samtliga kommuner när det gäller utrikes födda. Man ser snarare en neråtgående trend i de flesta av dessa kommuner som innebär att ju lägre andel utrikes födda ju högre andel mandat för Sverigedemokraterna. Så är fallet i alla fall i tre kommuner (se appendix figur 31).

4.9.3 Sveriges övriga kommuner

I Sveriges övriga kommuner med Sverigedemokratisk representation visar det sig att det är svårt att utläsa samband mellan de båda variablerna. Plottarna liknas mest vid en "hagelsvärm". Dock kan man se att en rad kommuner ligger över medelvärdet på 3,3 %. De kommuner som ligger över medelvärdet har dock inte genererat några vidare höga andelar mandat för Sverigedemokraterna. Undantaget här är Hallstahammar och Älvkarleby som båda har höga värden på båda variablerna. Dock har Älvkarleby lägre andel utrikes födda och högre andel mandat än Hallstahammar (se appendix figur 32).

Förutom presenterade fakta under ovanstående rubriker kan sägas att när samtliga kommuner med Sverigedemokratisk representation analyseras samtidigt i regressionsanalysen visar den signifikanta effekter när det gäller andelen utrikes födda. Det visar sig att när samtliga 145 kommuner undersöks så blir utfallet att Sverigedemokraterna går bättre vid lägre andel utrikes födda (se figur 4 i avsnitt 4.1.3).

figur 33

I figuren ovan illustreras samtliga kommuner med Sverigedemokratisk representation. Det är svårt att se samband men man kan se en svag nedåtgående trend på vissa ställen. De kommuner som ligger över medelvärdet på 3,3 % och som har en högre andel mandat för Sverigedemokraterna visar på en neråtgående trend. För övrigt kan sägas att kommuner såsom Haparanda med 37,2, Övertorneå med 18,8 samt Eda med 15,8 procent utrikes födda är alla kommuner som saknar Sverigedemokratisk representation (se figur 33 ovan).

4.10 Ålder

I det här avsnittet kommer åldern på befolkningen i de kommuner som har Sverigedemokratisk representation att studeras närmre. För att studera åldern har oberoendevariabeln för medelålder använts. Även % befolkning 65 år och äldre och % befolkning 80 år och äldre har använts. Oberoendevariablerna har ställts i förhållande till beroendevariabeln andelen mandat för Sverigedemokraterna. Jag har även studerat andelen befolkning som är mellan 20 och 64 år. Generellt och ganska så självklart kan det sägas att den största åldersgruppen för kommunerna är 20 till 64 år. Ungefär 50 % av befolkningen i kommunerna tillhör denna åldersgrupp. Medelåldern för samtliga Sveriges kommuner är 42 år.

4.10.1 Skåne & Blekingekommunerna

I dessa kommuner kan man konstatera att medelåldern ligger i intervallet 38-46 år. Det återfinns en viss trend som generellt sett innebär att de kommuner som har en lägre medelålder generellt sett är kommuner med högre andel mandat för Sverigedemokraterna. Sambandet är dock inte starkt korrelerande längs en imaginär linje, det finns avstickare från den här bilden (se appendix figur 34).

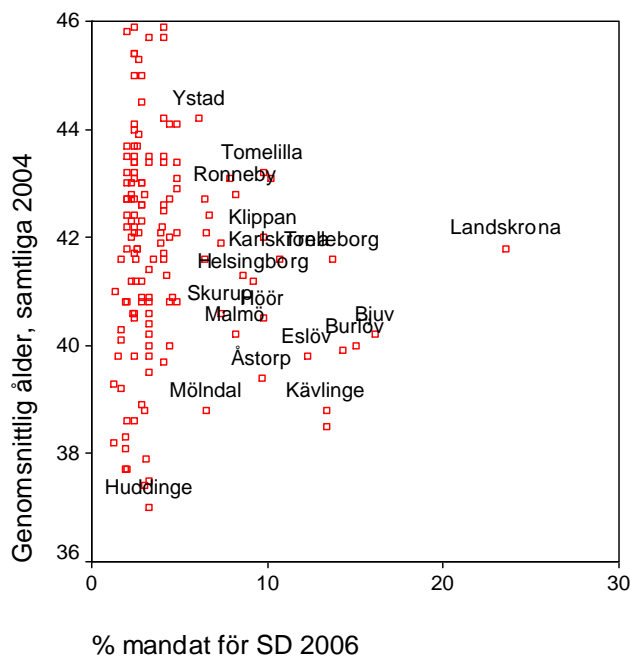
4.10.2 Norrlandskommunerna

När det gäller Norrlandsindelningen med de kommuner där Sverigedemokraterna har representation ligger medelåldern i kommunerna i intervallet 41 till 46 år. Här är det svårt att finna samband både när det gäller hög medelålder och hög andel mandat för Sverigedemokraterna samt låg medelålder och hög andel mandat för Sverigedemokraterna (se appendix figur 35).

4.10.3 Sveriges övriga kommuner

Regressionsanalysen visar här på signifikanta effekter för medelåldern (se figur 3 i avsnitt 4.1.3). När det gäller Sveriges övriga kommuner med Sverigedemokratisk representation så har majoriteten av kommunerna en medelålder hos befolkningen i intervallet 40-44 år. Generellt sett går det inte att utläsa något samband mellan en viss medelålder och en ökad andel mandat för Sverigedemokraterna. Det är också svårt att i figuren urskilja det samband som regressionsanalysen påvisar, dvs. att Sverigedemokraterna har större framgång vid lägre medelålder (se appendix figur 36).

Förutom ovanstående presenterade fakta kan sägas att när samtliga kommuner med Sverigedemokratisk representation undersöks samtidigt visar regressionsanalysen signifikanta effekter för medelåldern vilket innebär att Sverigedemokraterna går bättre vid lägre medelålder (se figur 4 i avsnitt 4.1.3).

figur 37

Ovanstående figur med samtliga kommuner med Sverigedemokratisk representation visar att medelåldern i de flesta kommunerna med partiets representation ligger i intervallet 39-44 år. De kommuner som utmärker sig är Skåne och Blekingekommunerna med sina högre andelar mandat för Sverigedemokraterna. Vi kan också urskilja en neråtgående trend som generellt sett innebär att lägre medelålder har resulterat i högre andel mandat för Sverigedemokraterna. Ett undantag här är Landskrona (se figur 37 ovan).

Tidigare teoretiker har också pekat på att kommuner med äldre befolkning syns i partiets sammanhang. Medelvärden när det gäller befolkning fyllda 65 år och äldre för Sveriges samtliga kommuner är ca 19 %. Samma värde för de som är 80 år och äldre är ca 6 %. I de figurer som illustrerar förhållandet mellan en äldre befolkning och andelen mandat för Sverigedemokraterna visas inget klart korrelerande samband mellan kommuner med äldre befolkning och en högre andel mandat för Sverigedemokraterna. I vissa kommuner kan man till och med se det omvända förhållandet, dvs. att lägre andel äldre i befolkningen har lett till större andel mandat för Sverigedemokraterna. De kommuner som ligger över medelvärdena visar heller inte på några direkta samband (se appendix figur 38, 39).

4.11 Traditionell politisk färg

I det här avsnittet kommer den traditionella politiska färgen i de kommuner som har partiets representation att studeras. Variabeln anger det faktiska regeringsunderlaget efter valen 2006, 2002 och 1998. Kommunerna indelas i följande kategorier: socialdemokratiskt, borgerligt, blocköverskridande och varierande regeringsunderlag. Slutsatserna har dragits utifrån det socialdemokratiska och borgerliga regeringsunderlaget.

4.11.1 Skåne & Blekingekommunerna

Efter valet 1998 hade 15 kommuner borgerligt, 13 kommuner socialdemokratiskt, 5 kommuner varierande och 4 kommuner blocköverskridande.

Efter valet 2002 hade 16 kommuner socialdemokratiskt, 14 kommuner borgerligt och 7 kommuner blocköverskridande.

Efter det senaste valet 2006 hade 23 kommuner borgerligt, 9 kommuner socialdemokratiskt och 5 kommuner blocköverskridande.

Man kan se att de socialdemokratiska regeringsunderlagen åtminstone i det senaste valet har fått minskad betydelse bland de Skåne och Blekingekommuner som har partiets representation. De borgerliga kommunerna har ökat väsentligt i betydelse och är nu i klar majoritet.

De kommuner som har högst inkomst är generellt sett borgerliga kommuner. De med högst inkomst har ingen hög andel mandat för Sverigedemokraterna. Det återfinns också kommuner som har låg medelinkomst och är borgerliga. Dessa kommuner har både hög och låg andel mandat för Sverigedemokraterna. Av de kommuner som har någon form av tidigare socialdemokratiskt regeringsunderlag har nästan samtliga en lägre medelinkomst. Många av dem har genererat relativt hög andel mandat för Sverigedemokraterna. Majoriteten av de kommuner som toppar listan för andel mandat för Sverigedemokraterna har ett traditionellt socialdemokratiskt regeringsunderlag genom alla valen. Exempel på sådana är Landskrona, Bromölla, Burlöv, Eslöv, och Bjuv (se appendix figur 40).

Det går inte att utläsa en bild som i princip säger att det är traditionella socialdemokratiska kommuner som har partiets representation. Efter valet 2006 anser jag att det är dags att konstatera att det inte längre kan sägas att kommunerna i Skåne & Blekinge med Sverigedemokratisk representation oftast och traditionellt sett är kommuner med socialdemokratiskt regeringsunderlag. Den bilden ändrades efter senaste valet.

4.11.2 Norrlandskommunerna

Efter valet 1998 hade 4 kommuner socialdemokratiskt och 1 kommun blocköverskridande regeringsunderlag.

Efter valet 2002 hade samtliga kommuner socialdemokratiskt.

Efter valet 2006 har 4 kommuner socialdemokratiskt och 1 kommun blocköverskridande.

Tre av dessa kommuner har högre medelinkomst än de andra. En av dessa kommuner kan anses ha högre andel mandat för Sverigedemokraterna. I de här kommunerna kan man tala om den generella traditionella bilden att kommuner med partiets representation traditionellt sett har socialdemokratiskt regeringsunderlag (se appendix figur 41).

Tittar man på samtliga kommuner i Norrland visar det sig att socialdemokratiska kommuner är vanliga här. De har dock fått lite minskad betydelse till förmån för de borgerliga men de är fortfarande i majoritet. Kanske har detta att göra med den höga genomsnittsarbetslösheten i Norrlandskommunerna på 5,4 %. Man röstar kanske på socialdemokraterna för att de erbjuder trygga system för arbetslöshet.

4.11.3 Sveriges övriga kommuner

Efter valet 1998 hade 50 kommuner socialdemokratiskt, 30 kommuner borgerligt, 12 kommuner blocköverskridande och 11 kommuner varierande.

Efter valet 2002 hade 47 kommuner socialdemokratiskt, 37 kommuner borgerligt och 19 kommuner blocköverskridande.

Efter det senaste valet 2006 har 34 kommuner socialdemokratiskt, 58 kommuner borgerligt och 11 kommuner blocköverskridande.

De kommuner som har en högre medelinkomst tenderar att ha borgerligt regeringsunderlag men det finns också kommuner med låg medelinkomst och borgerligt regeringsunderlag. Det finns borgerliga kommuner som har hög andel mandat för Sverigedemokraterna. De rikaste kommunerna har dock något lägre andel mandat för Sverigedemokraterna än de socialdemokratiska med lägre medelinkomst. Många av de kommuner som har tidigare socialdemokratiskt regeringsunderlag i bagaget har lägre medelinkomst. Andelen mandat för Sverigedemokraterna i vissa av dessa kommuner är höga (se appendix figur 42).

I Sveriges övriga kommuner med partiets representation kan man se att det socialdemokratiska regeringsunderlaget fått minskad betydelse i de senaste tre valen. Tvärtom har det borgerliga regeringsunderlaget fått betydligt större genomslag i de senaste tre valen.

5 Resultat

I det här avsnittet kommer resultatet av analysen att presenteras. Resultaten kommer också att kopplas till relevanta teorier. Dessutom kommer uppsatsens huvudfrågeställning att besvaras. Huvudfrågeställningen är:

Vilka kommunala förhållanden gynnar Sverigedemokraterna?

5.1 Regressionsanalysens resultat

Den generella bilden utifrån regressionsanalysen och svaret på huvudfrågeställningen blir (sett över alla de kommuner som har Sverigedemokratisk representation) att kommunala förhållanden som gynnar partiet är lägre andel eftergymnasial utbildning, lägre medelinkomst, fler antal anmälda brott, fler antal anmälda våldsbrott, högre ohälsotal, lägre andel utrikes födda samt lägre medelålder. Dessa var de sammanlagda kommunala förhållanden som kom fram. Detta innebär inte att alla de tre kommunindelningar har visat på och präglas av dessa effekter. För att illustrera med ett exempel så går Sverigedemokraterna bättre vid fler antal anmälda våldsbrott i Skåne och Blekingekommunerna. Detta kan vara en kommunfaktor som inte slår på andra ställen. Dessa sammanlagda kommunala förhållanden har totalt sett verkat i partiets riktning. För att lättare kunna följa resultatet av analysen delas den in efter variablerna.

5.2 Utbildningsnivå

Man kan konstatera att majoriteten av kommunerna med Sverigedemokratisk representation karaktäriseras av lägre utbildning. Regressionsanalysen visar på någon form av signifikant effekt som säger att Sverigedemokraterna går bättre vid lägre andel eftergymnasial utbildning. Kommunerna med Sverigedemokratisk representation har dessutom ett medelvärde när det gäller eftergymnasial utbildning som ligger något lägre än medelvärdet för Sveriges samtliga kommuner. Man kan alltså konstatera att lägre utbildningsnivå är ett kommunalt

förhållande som generellt sett verkar i Sverigedemokraternas riktning. Ekström von Essen och Blomquist m. fl. kommer också fram till dessa resultat i sina studier (Ekström von Essen 2006:155) (Blomquist et al 2004:103).

5.3 Medelinkomst

Den generella bilden för många kommuner med Sverigedemokratisk representation är att dessa generellt sett karaktäriseras av en lägre medelinkomst. Sådana resultat återges också i regressionsanalysen. Undantag från denna bild finns dock. Lägre medelinkomst är alltså ett kommunalt förhållande vilket man kan säga gynnar partiet. Samma resultat finns redovisade hos Ekström von Essen samt Blomquist m.fl. som också menar att Sverigedemokraterna har stöd i områden som bland annat präglas av lägre inkomst (Ekström von Essen 2006:155, 157) (Blomquist et al 2004:103).

5.4 Kommuntyp

Ekström von Essen kommer i sin studie fram till att de kommuner som har Sverigedemokratisk representation är kommuner med tillverkningsindustri, glesbygder, urbana kommuner samt pendlingskommuner (Ekström von Essen 2006:155). En liknande bild kan vi skönja efter valet 2006 där pendlingskommunerna är i majoritet i Skåne och Blekinge, glesbygderna i Norrlandskommunerna och övriga med 12-25000 invånare i Sveriges övriga kommuner med Sverigedemokratisk representation. Större städer och förorter är också vanligt förekommande. Efter 2006 års kommunval kan man konstatera att övriga kommuner med 12-25000 invånare, pendlingskommuner, varuproducerande kommuner samt större städer är de vanligaste kommuntyperna bland kommuner med Sverigedemokratisk representation.

5.5 Kriminalitet

När det gäller kriminalitet återfinns de starkaste sambanden i Skåne och Blekingekommunerna. Här återfinns samband mellan antal anmälda våldsbrott och andelen mandat för Sverigedemokraterna. Samband mellan antal anmälda

våldsbrott och andelen utrikes födda återfinns också. För övrigt återfinns signifikanta effekter i Norrlandskommunerna för antal anmälda brott. Effekter för antal anmälda brott återfinns också när samtliga kommuner med Sverigedemokratisk representation undersöks samtidigt.

Kommunala faktorer som i den här studien visat sig gynna partiet är alltså högre antal anmälda brott samt högre antal anmälda våldsbrott. Observera att detta inte kan göras gällande för precis alla kommuner med partiets representation. Man kan dra slutsatsen att partiet på vissa ställen tjänat på att marknadsföra sig självt som ett parti trött på brottsligheten och det otrygga samhället (Se nr 1 Sverigedemokraternas hemsida. www.sverigedemokraterna.se 16 maj 2007). Man kan även följa Bauer m.fl. resonemang om att flyktinginvandring leder till ökad rädsla för kriminalitet och att detta i så fall kan göra att stödet för partiet blir större (Bauer et al 2005:23).

5.6 Arbetslöshet

I de tre kommunindelningarna återfinns inga direkta samband mellan arbetslösheten och andelen mandat för Sverigedemokraterna. Eftersom Sverigedemokraterna är ett främlingsfientligt parti är det möjligt att de kommuner som präglas av hög arbetslöshet har ett ökat stöd för Sverigedemokraterna. Detta eftersom invandrarna skulle kunna upplevas som ett hot och konkurrens på den svenska arbetsmarknaden. Resultatet i den här studien visar dock på det motsatta eftersom det är svårt att hitta samband mellan en hög arbetslöshet och en hög andel mandat för Sverigedemokraterna. Bauer m.fl. menar att ekonomisk invandring i större utsträckning leder till hot på arbetsmarknaden medan flyktinginvandring snarare leder till rädsla för ökad kriminalitet (Bauer et al 2005:23). Bauer m.fl. resonemang kan alltså vara förklaringen till varför vi saknar ett starkt samband mellan variablerna. Dessutom är det mer troligt att kommuner präglade av hög arbetslöshet har ett ökat stöd för socialdemokraterna eftersom de erbjuder trygga system för arbetslöshet. Sådant skulle man kunna säga är fallet med Norrlandskommunerna med Sverigedemokratisk representation vilka har högre arbetslöshet än medelvärdet för samtliga Sveriges kommuner och där majoriteten av kommunerna är socialdemokratiska. Ett kommunalt förhållande i form av arbetslöshet är alltså inte en faktor vilken kan anses verka i partiets riktning.

5.7 Ny Demokrati

När det gäller tidigare ny demokratisk representation i de kommuner som har Sverigedemokratisk representation skulle man kunnat trycka på att det finns samband eftersom 92 av de totalt 145 kommunerna med Sverigedemokratisk representation har en tidigare representation av nyd. I Skåne och Blekinge återfinns 20 tidigare representationer av nyd, i Norrland två och i Sveriges övriga kommuner återfanns en tidigare representation av nyd i 70 kommuner. Tittar man närmre på det verkliga sambandet dvs. om det går att urskilja en bild där hög andel röster för nyd 1991 har lett till hög andel mandat för Sverigedemokraterna 2006 så är detta samband svårt att finna. Ett kommunalt förhållande där andelen röster för nyd var hög i valet 1991 är alltså inte en faktor som verkar i partiets riktning.

5.8 Ohälsa

I analyserna av ohälsotalen återfinns egentligen enbart någon form av samband i Sveriges övriga kommuner med Sverigedemokratisk representation. Detta samband är dock inte klart korrelerande. Någon form av signifikant effekt i regressionsanalysen återfinns dock vilken innebär att partiet går bättre vid högre ohälsotal. Det är svårt att i en figur avgöra sambandets styrka men i någon form gynnas partiet av ett högre ohälsotal i dessa kommuner. Sverigedemokraterna kan alltså gynnas exempelvis av sin politik rörande sjukskrivningarna och sina löften om att ge de sjuka livslusten åter (Se nr 1 Sverigedemokraternas hemsida. www.sverigedemokraterna.se 16 maj 2007). Högre ohälsotal är alltså ett kommunalt förhållande som kan anses verka i partiets riktning.

5.9 Utrikes födda

I Skåne och Blekingekommunerna är det svårt att utläsa ett samband som innebär att hög andel utrikes födda har genererat en hög andel mandat för partiet. I Norrlandskommunerna återges snarare en neråtgående trend som innebär att lägre andel utrikes födda innebär högre andel mandat för Sverigedemokraterna. I de

övriga kommunerna med partiets representation är det svårt att utläsa samband. När alla kommuner med representation analyseras samtidigt visar regressionsanalysen på signifikanta effekter för andelen utrikes födda. Det visar sig att Sverigedemokraterna går bättre vid färre utrikes födda. Det här resultatet är det mest anmärkningsvärda i hela analysen. I några Skånekommuner ser vi den mer traditionella fördomen dvs. att högre andel utrikes födda har genererat hög andel mandat för partiet. Blomquist m.fl. menar att andelen utländska medborgare inte alltid är intressant i de här sammanhangen (Blomquist et al 2004:103). Citrin m.fl. menar att de som bor i invandratäta områden inte hyser större invandrarkritiska attityder än andra (Citrin et al 1997:872). Förmodligen stämmer Citrin m.fl. resonemang generellt sett och den främlingsfientliga attityden skulle i så fall kunna tänkas vara större i de kommuner som står vid sidan om och ser hur den höga invandringen påverkar andra kommuner. Man skulle kunna tänka sig Ekström von Essens pendlarkommuner och agrara kommuner med låg eller minimal invandring som gränsar till urbana och segregerade kommuner (Ekström von Essen 2006:155). Dessa kommuner påverkas kanske av de förhållanden som råder i sina grannkommuner och genererar på så sätt större andel mandat för partiet. Det vore felaktigt att uttrycka att Sverigedemokraterna inte gynnas i de kommuner som har en hög andel utrikes födda. Dock kan man konstatera att det kommunala förhållandet färre utrikes födda på vissa ställen gynnar partiet.

5.10 Ålder

Signifikanta effekter när det gäller medelåldern har påvisats på vissa ställen. Detta innebär att det finns en tendens till att partiet går bättre vid lägre medelålder. Så är fallet för Sveriges övriga kommuner trots att detta samband är svårt att urskilja i ett plotdiagram. I Skåne och Blekingekommunerna återfinns också en tendens till att en lägre medelålder har genererat högre andel mandat för partiet. I Norrlandkommunerna återges ingen effekt. När samtliga kommuner med partiets representation analyseras återges också signifikanta effekter för medelålder vilket innebär att Sverigedemokraterna går bättre vid lägre medelålder. När den äldre befolkningen sätts i förhållande till andelen mandat för partiet ger detta inga resultat vilka skulle innebära att en hög andel åldrande befolkning genererar högre andel mandat för Sverigedemokraterna. Ekström von Essens tal om en åldrande befolkning förefaller vara svårt att finna i förhållande till andelen mandat för Sverigedemokraterna 2006 (Ekström von Essen 2006:155). Dock kan man diskutera vad som kan anses vara en ”åldrande befolkning”. Lägre medelålder förefaller dock vara ett kommunalt förhållande som gynnar Sverigedemokraterna.

5.11 Traditionell politisk färg

När det gäller den traditionella politiska färgen i kommunerna med partiets representation kan vi se att den mer traditionella röda politiska färgen i dessa kommuner i senaste valet fått ge vika för den blåa politiska färgen. Jag samtycker med Ekström von Essen att den tidigare majoriteten bland kommuner med partiets representation är socialdemokratisk, dvs. majoriteten av kommunerna har socialdemokratiskt underlag (Ekström von Essen 2006:155). Efter valet 2006 ser dock bilden annorlunda ut i Skåne och Blekingekommunerna samt i Sveriges övriga kommuner där nu färgen som är i majoritet är blå. En annan bild än den mer traditionella socialdemokratiska bland de kommuner som har partiets representation visar sig alltså efter valet 2006.

5.12 Avslutning

Avslutningsvis kan det återigen konstateras att Sverigedemokraterna gynnas av kommunala förhållanden vilka kännetecknas av: lägre andel eftergymnasial utbildning, lägre medelinkomst, fler antal anmälda brott, fler antal anmälda våldsbrott, högre ohälsotal, lägre andel utrikes födda samt lägre medelålder. Dessutom så är kommuntypen i de största grupperna av kommuner med Sverigedemokratisk representation övriga kommuner med 12-25000 invånare, pendlingskommuner, varuproducerande kommuner samt större städer. Efter valet 2006 är majoriteten av kommunerna med Sverigedemokratisk representation borgerliga.

6 Referenser

Litteratur

- Bauer, Tomas – Lofstrom, Magnus – Zimmerman, Klaus 2000. *Immigration policy, assimilation of immigrants and natives' sentiments towards immigrants: Evidence from 12 OEC- countries*. Swedish Economic Policy Review, vol 7.
- Blomquist, Maria – Ekman, Mikael – Lagerlöf, David – Larsson, Stieg – Olsson, Daniel – Poohl, Daniel 2004. *Sverigedemokraterna från insidan Berättelsen om Sveriges största parti utanför riksdagen*. Stockholm: Högberg Bokförlag AB.
- Citrin, Jack – Green, Donald – Muste, Christopher – Wong, Cara 1997. *Public opinion toward immigration reform: the role of economic motivations*. The Journal of Politics, vol 59.
- Ekström von Essen, Ulla 2006. *Sverigedemokraterna i de svenska kommunerna 2002-2006 En studie av politisk aktivitet, strategi och mobilisering*. Norrköping: Integrationsverket.
- Esaiasson, Peter – Gilljam, Mikael – Oscarsson, Henrik – Wängnerud, Lena, 2003. *Metodpraktikan, Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Andra Upplagan. Stockholm: Norstedts Juridik AB.
- Larsson, Stieg – Ekman, Mikael 2001. *Sverigedemokraterna - Den nationella rörelsen*. Stockholm: Ordfront förlag
- Larsson Stieg – Ekman, Mikael i Erlingsson, Gissur Ö – Håkansson, Anders – Johansson, Karl Magnus – Mattson, Ingvar 2005. *Politiska partier*. Lund: Studentlitteratur
- Rydgren, Jens 2005. *Från skattemissnöje till etnisk nationalism Högerpopulism och parlamentarisk högerextremism i Sverige*. Lund: Studentlitteratur.
- Vejde, Olle – Rydberg, Sven 1997. *Hur man räknar statistik*. Borlänge: Olle Vejde Förlag.

Uppsatser

- Lindgren, Åsbrink Marika 2006. *Vad förklarar Sverigedemokraternas valframgång 2006? En samhällsekonomisk studie av partiets resultat i kommunvalen*. Uppsala universitet: Nationalekonomiska institutionen

Elektroniska källor

Nr 1 Sverigedemokraternas hemsida

http://www.sverigedemokraterna.net/asikter_program.php?action=fullnews&id=240 *Sammanfattning av Sverigedemokraternas politik.* 16 maj 2007

Nr 2 Statistiska centralbyråns hemsida

http://www.scb.se/templates/Standard_24694.asp *Information om ohälsotal* 16 maj 2007

Nr 3 Försäkringskassans hemsida

http://forsakringskassan.se/press/pressmed/pm2005/pm34_05/ *Information om ohälsotal* 16 maj 2007

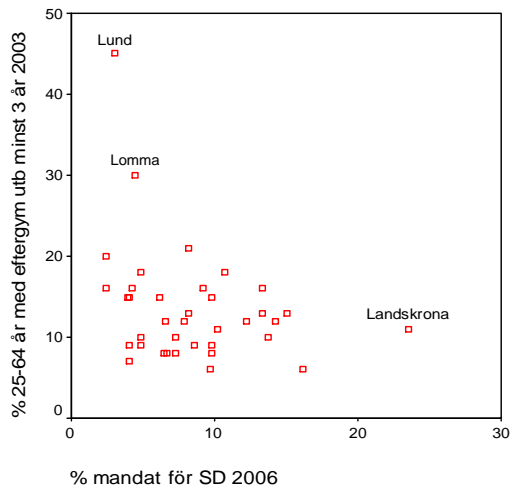
Nr 4 Högskolan i Skövdes hemsida

<http://www.his.se/templates/vanligwebbsida1.aspx?id=30125> *Information SPSS* 16 maj 2007

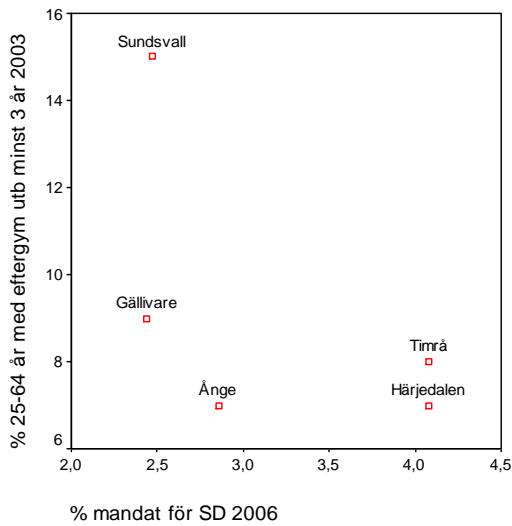
Databaser

Kommundatabasen (SPSS) statsvetenskapliga institutionen Lunds universitet 2006.

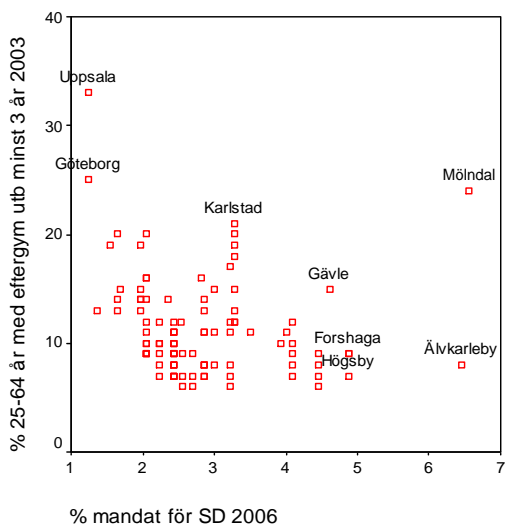
7 Appendix

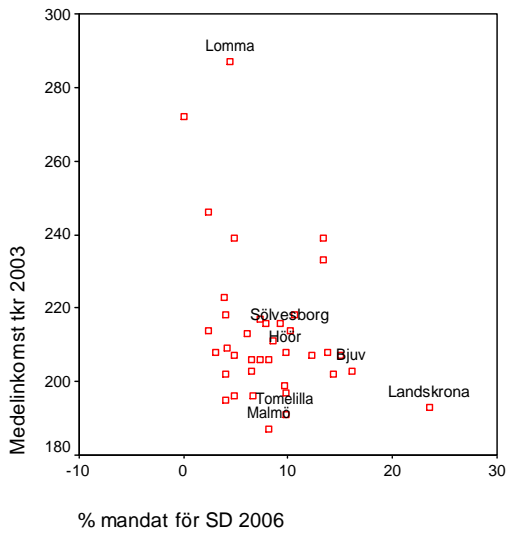
figur 5

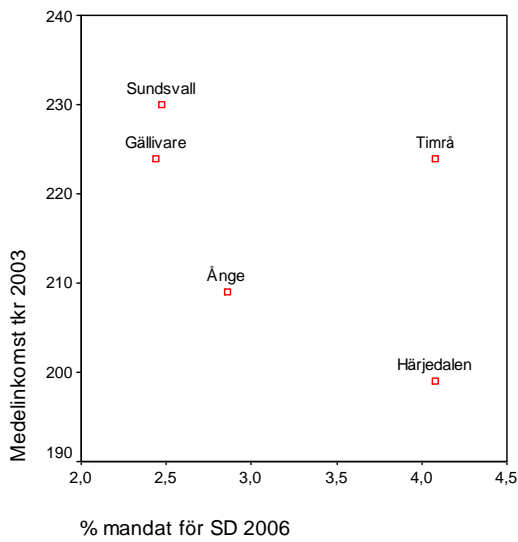
figur 6

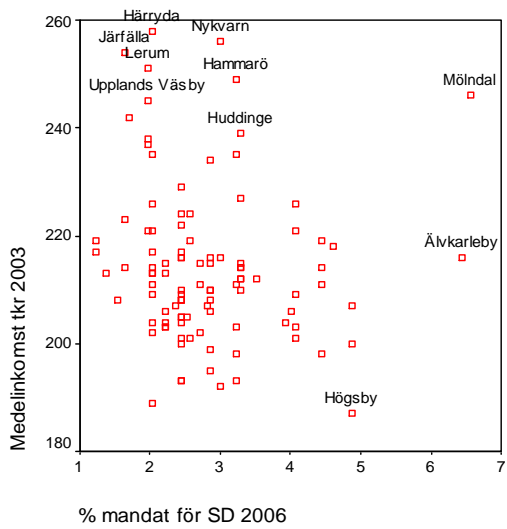
figur 7

figur 9

figur 10

figur 11

Skåne-Blekinge	Sverigedemokraterna är repr i fullm efter valet 2006		Total
	ja	nej	
Storstäder	1		1
Förorter	5	1	6
St städer	4		4
Pendlingskom	10		10
Varuproducerande	5		5
Övr >25000	7		7
Övr 12-25000	5		5
	37	1	38

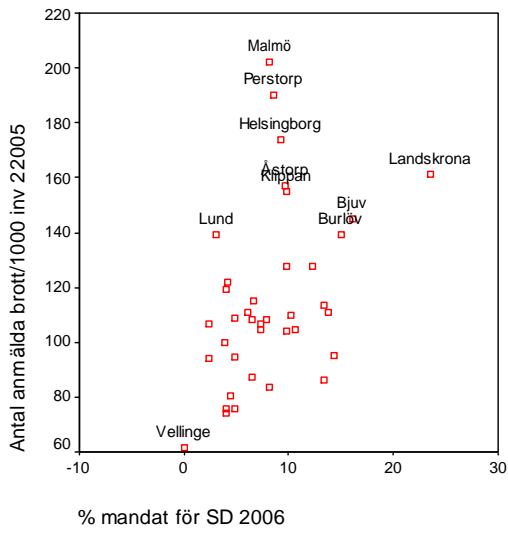
figur 13

Norrländ	Sverigedemokraterna är repr i fullm efter valet 2006		Total
	ja	nej	
St städer	1	5	6
Pendlingskom	1	2	3
Glesbygd	3	24	27
Övr >25000		3	3
Övr 12-25000		4	4
Övr <12500		1	1
	5	39	44

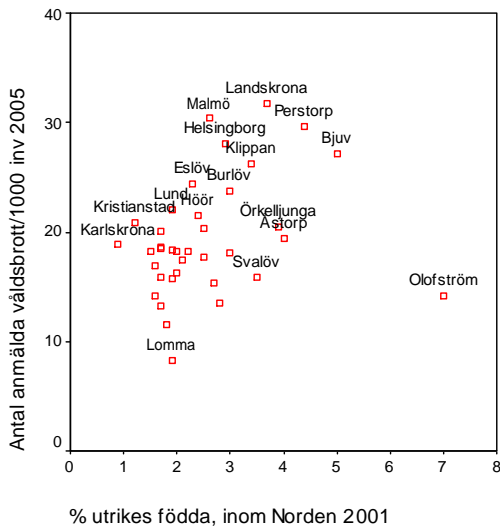
figur 14

Övriga	Sverigedemokraterna är repr i fullm efter valet 2006		Total
	ja	nej	
Storstäder	1	1	2
Förorter	12	20	32
St städer	13	4	17
Pendlingskom	13	15	28
Glesbygd	2	10	12
Varuproducerande	17	18	35
Övr >25000	11	13	24
Övr 12-25000	22	6	28
Övr <12500	12	18	30
	103	105	208

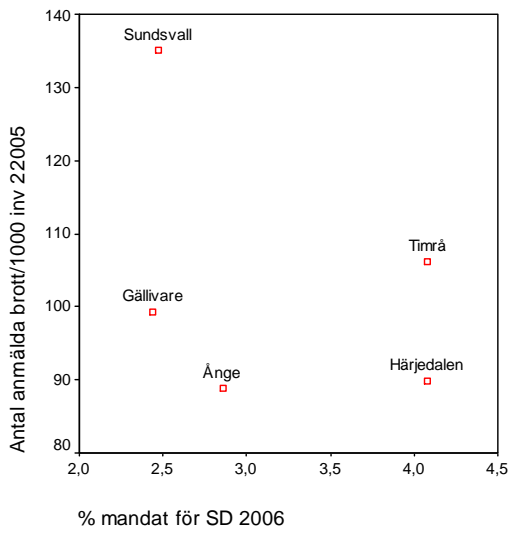
figur 15

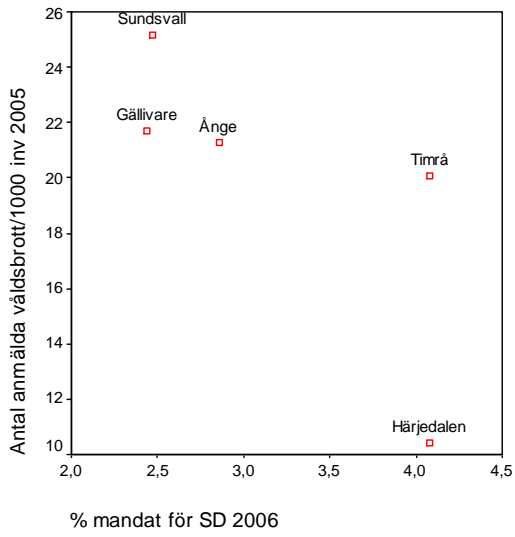
figur 16

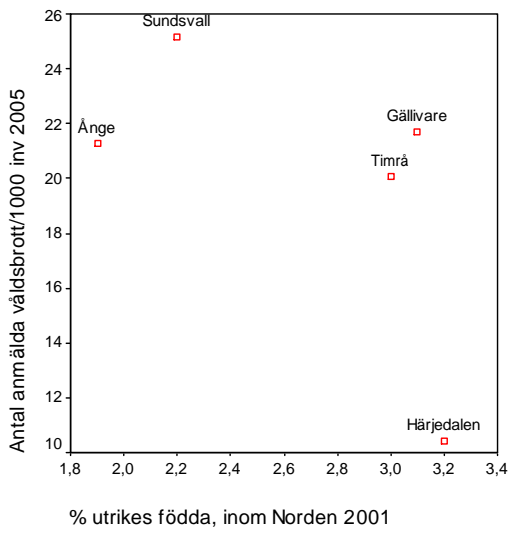
figur 18

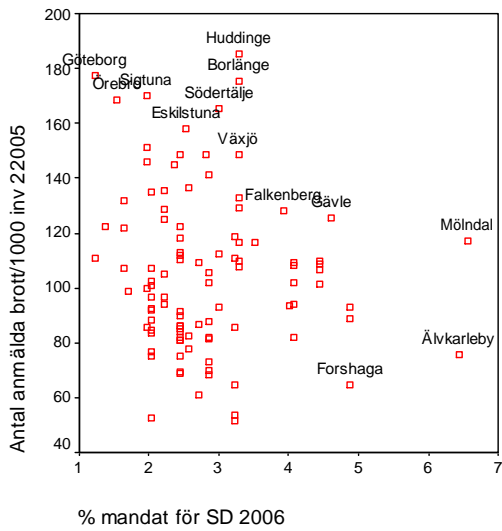
figur 19

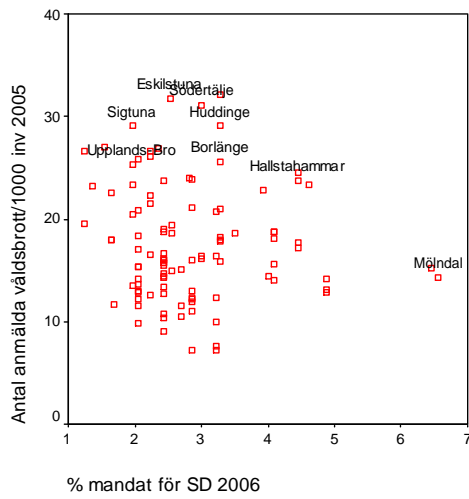
figur 20

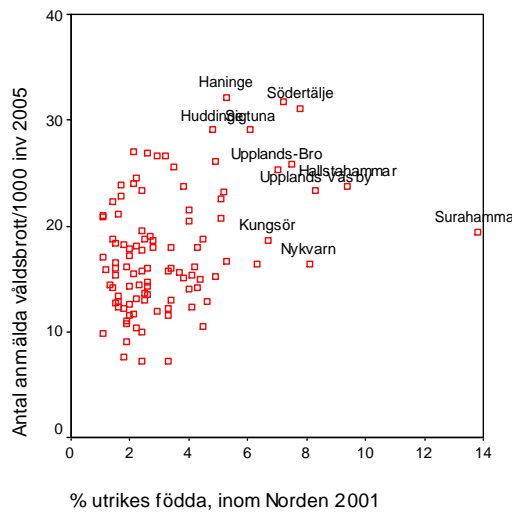
figur 21

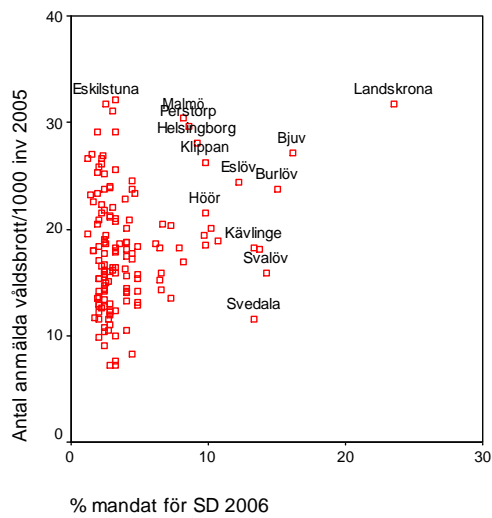
figur 22

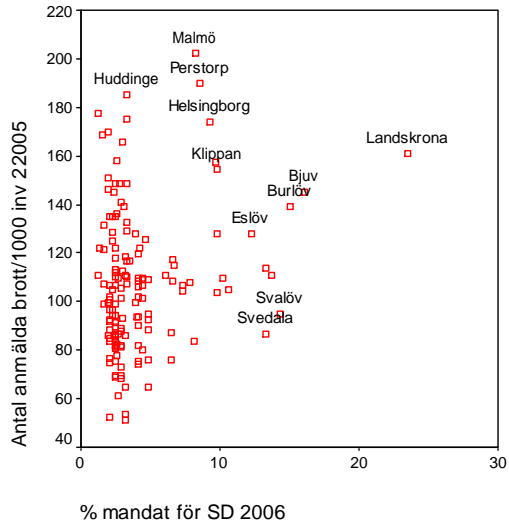
figur 23

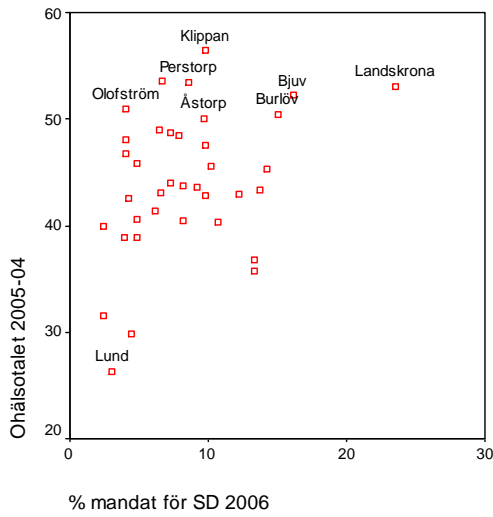
figur 24

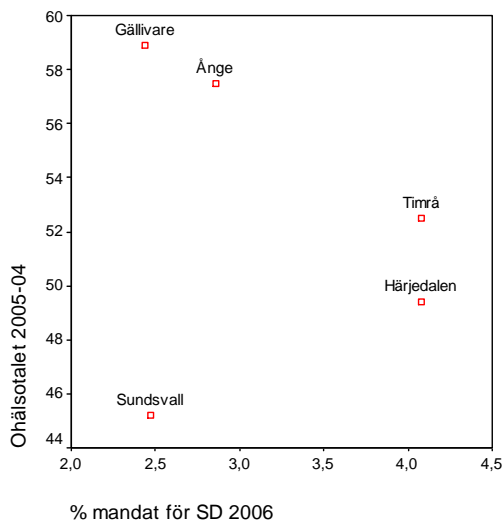
figur 25

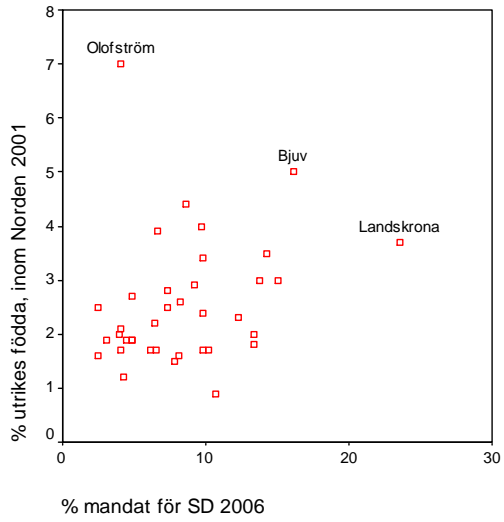
figur 26

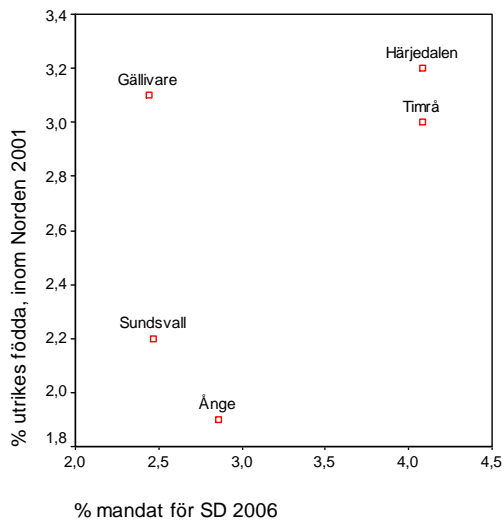
figur 27

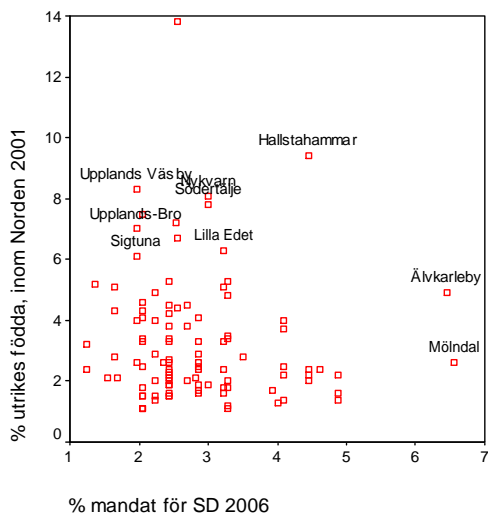
figur 28

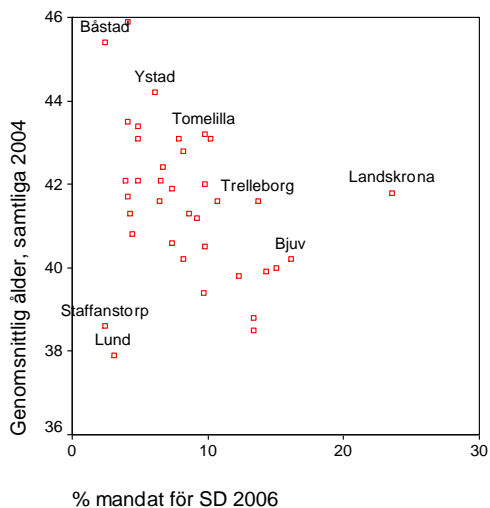
figur 30

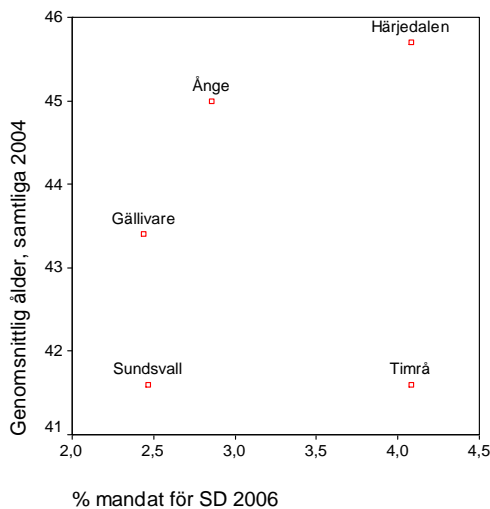
figur 31

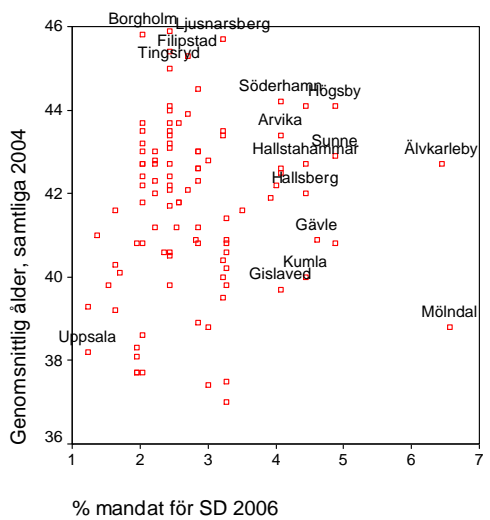
figur 32

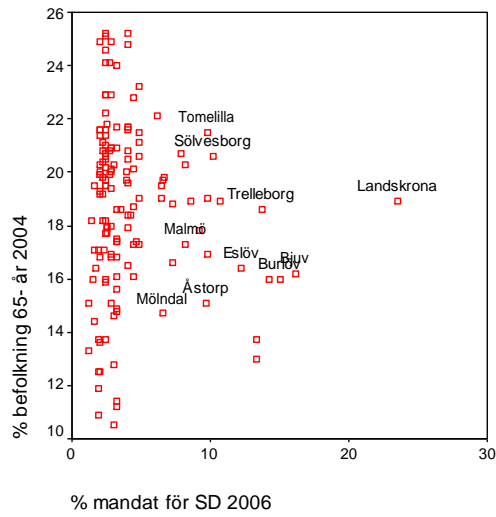
figur 34

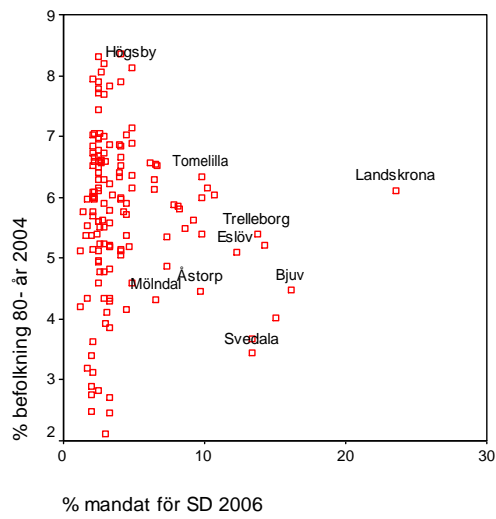
figur 35

figur 36

figur 38

figur 39

Skåne & Blekinge			
Faktiskt			
regeringsunderlag	2006	2002	1998
socialdemokratiskt	9	16	13
borgerligt	23	14	15
blocköverskridande	5	7	4
varierande	0	0	5

figur 40

Norrländ			
Faktiskt regeringsunderlag			
	2006	2002	1998
socialdemokratiskt	4	5	4
borgerligt	0	0	0
blocköverskridande	1	0	1
varierande	0	0	0

figur 41

Övriga Sverige			
Faktiskt regeringsunderlag			
	2006	2002	1998
socialdemokratiskt	34	47	50
borgerligt	58	37	30
blocköverskridande	11	19	12
varierande	0	0	11

figur 42

De fullständiga regressionsanalyserna

Skåne & Blekinge kommunerna					
Coefficients					
	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	-0,423081	2,340626744		-0,1807553	0,8575734
Antal anmälda våldsbrott/1000 inv 2005	0,4503573	0,117592479	0,5380381	3,82981376	0,0004939
Dependent Variable: % mandat för SD 2006					

figur a

Norrländskommunerna					
Coefficients					
	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	-6,654079	3,052697933		-2,1797373	0,0349336
Medelinkomst tkr 2003	0,0340625	0,014802295	0,3346091	2,30116062	0,0264135
(Constant)	-8,126386	2,979447834		-2,7274805	0,0093512
Medelinkomst tkr 2003	0,0455766	0,014976027	0,4477167	3,04330138	0,0040729
% 25-64 år med eftergym utb minst 3 år 2003	-0,080757	0,035265567	-0,3368889	-2,2899623	0,0272409
(Constant)	-8,055991	2,824435428		-2,8522481	0,0068385
Medelinkomst tkr 2003	0,0406061	0,014349837	0,3988897	2,82972387	0,0072511
% 25-64 år med eftergym utb minst 3 år 2003	-0,106686	0,035170052	-0,4450548	-3,0334228	0,0042335
Antal anmälda brott/1000 inv 22005	0,0148746	0,006269524	0,3387598	2,3725316	0,0225637
Dependent Variable: % mandat för SD 2006					

figur b

Sveriges övriga kommuner					
Coefficients	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
	B	Std. Error			
(Constant)	-0,195995	0,607703068		-0,3225184	0,7473969
Ohälsotalet 2005-04	0,0349855	0,013130195	0,1851515	2,66450763	0,0083393
(Constant)	5,6706677	2,301429094		2,46397673	0,0145889
Ohälsotalet 2005-04	0,0635879	0,016875381	0,3365219	3,7680839	0,0002167
Genomsnittlig ålder, samtliga 2004	-0,171228	0,064857106	-0,2357813	-2,6400772	0,008946
(Constant)	11,057261	3,343847555		3,30674788	0,0011208
Ohälsotalet 2005-04	0,0498051	0,017848296	0,2635804	2,79046914	0,0057779
Genomsnittlig ålder, samtliga 2004	-0,219694	0,067905686	-0,3025189	-3,2352743	0,0014243
Medelinkomst tkr 2003	-0,012517	0,005684737	-0,1957636	-2,2017824	0,0288357

Dependent Variable: % mandat för SD 2006

figur c

Samtliga kommuner med SD representation					
Coefficients	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
	B	Std. Error			
(Constant)	-1,306715	0,642766261		-2,0329549	0,0429936
Antal anmälda brott/1000 inv 22005	0,0346026	0,006174319	0,3165659	5,60427102	4,975E-08
(Constant)	-0,806378	0,669501914		-1,2044446	0,2294313
Antal anmälda brott/1000 inv 22005	0,0387612	0,006354627	0,354612	6,09968439	3,508E-09
% 25-64 år med eftergym utb minst 3 år 2003	-0,075276	0,030902462	-0,1416159	-2,4359371	0,0154748
(Constant)	11,19922	4,567616249		2,4518741	0,0148223
Antal anmälda brott/1000 inv 22005	0,0350243	0,006442674	0,3204243	5,436299	1,185E-07
% 25-64 år med eftergym utb minst 3 år 2003	-0,122672	0,035399484	-0,2307798	-3,4653558	0,0006126
Genomsnittlig ålder, samtliga 2004	-0,262596	0,098850557	-0,1800547	-2,6564995	0,0083486
(Constant)	12,160434	4,526998508		2,68620236	0,0076603
Antal anmälda brott/1000 inv 22005	0,0382408	0,00647109	0,3498513	5,90949099	9,981E-09
% 25-64 år med eftergym utb minst 3 år 2003	-0,138008	0,035414801	-0,2596307	-3,8968905	0,0001221
Genomsnittlig ålder, samtliga 2004	-0,275816	0,097800855	-0,1891188	-2,8201772	0,0051439
% utrikes födda, inom Norden 2001	-0,164409	0,059167442	-0,1560674	-2,7787045	0,0058281

Dependent Variable: % mandat för SD 2006

figur d